

**Dossier Barcelona
Associacions**

2a Època - Núm. 2



**TORR
EJUS
SANA**

CENTRE DE SERVEIS A LES
ASSOCIACIONS

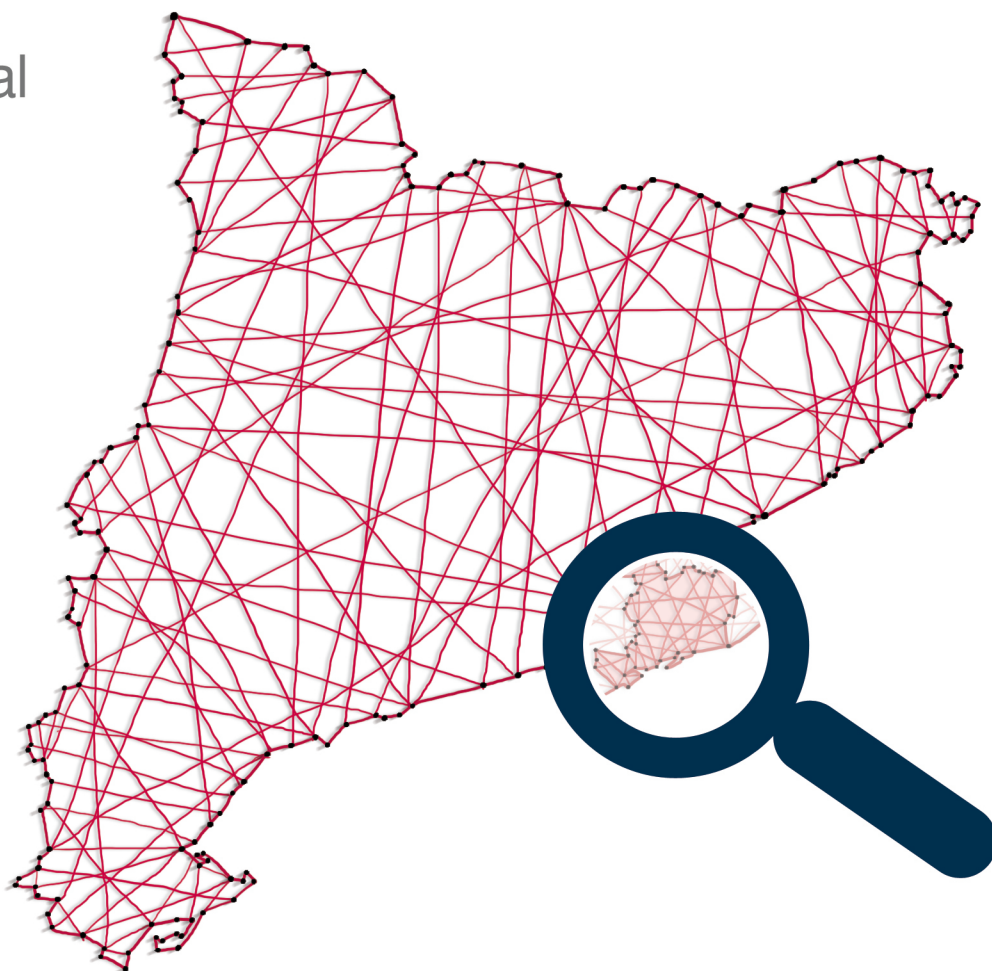
EL PANORÀMIC

DE LES ASSOCIACIONS
DE BARCELONA

2015

Recull inicial
de dades

Març 2016





TORR
EJUS
SANA

CENTRE DE SERVEIS A LES
ASSOCIACIONS

Dossier Barcelona Associacions

2a Època - Núm. 2

EL PANORÀMIC

DE LES ASSOCIACIONS
DE **BARCELONA**
2015

Recull inicial de dades

Març 2016



**Ajuntament
de Barcelona**



www.elpanoramic.org

Un projecte promogut per:



Impulsat conjuntament per:



Amb el suport de:



Edita:

TORRE JUSSANA - CENTRE DE SERVEIS A LES ASSOCIACIONS

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30.

08035 Barcelona

tjussana@bcn.cat

www.bcn.cat/tjussana

Autors/es:

Montse Fernández i Pau Vidal

Disseny i Maquetació:

Cristina Bueno

Març 2016



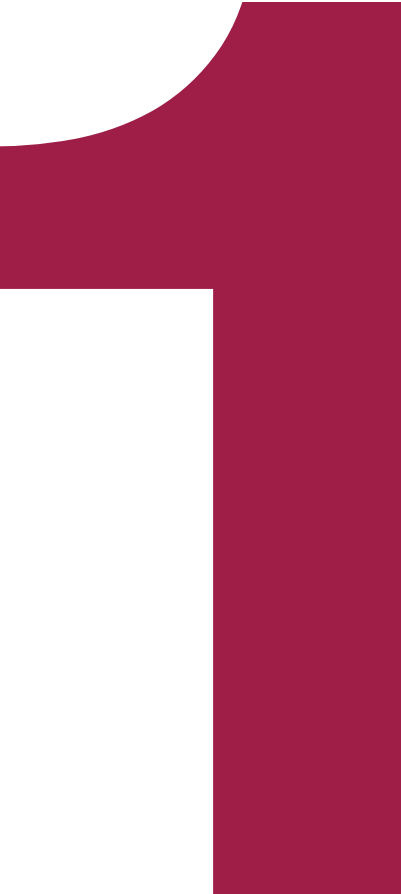
Aquesta publicació vol contribuir a la millora de l'associacionisme d'arreu de Catalunya i, en concret, de la ciutat de Barcelona. Està pensada per a la seva màxima difusió i s'autoritza la distribució, còpia i reutilització sempre que es faci sense ànim de lucre i reconeixent l'autoria.

Més informació a www.elpanoramic.org

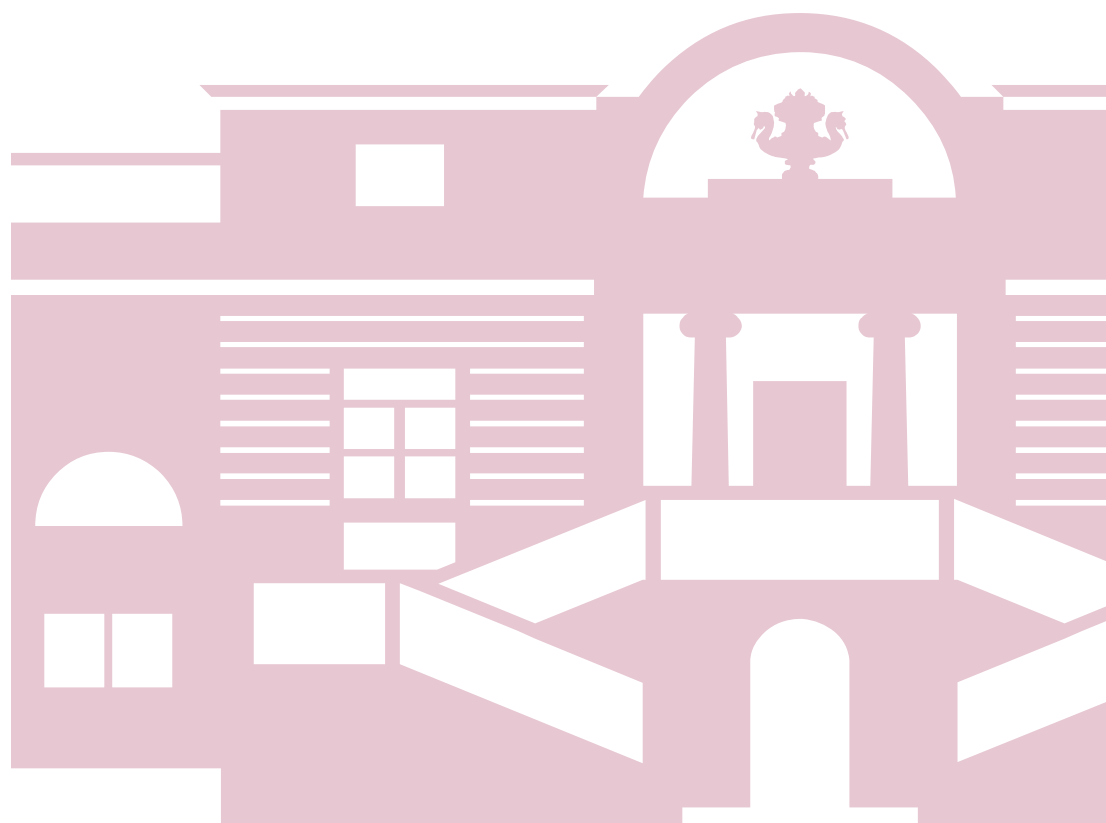
Índex

1. Presentació	5
2. El Panoràmic	9
2.1. Què aporta el Panoràmic al món no lucratiu?	11
2.2. Innovació metodològica	11
2.3. El Panoràmic a Catalunya	12
3. L'associacionisme a la ciutat de Barcelona	13
3.1. Xifres globals	15
3.2. L'associacionisme al territori	17
4. Les persones	23
4.1. Persones associades i òrgans de govern	25
4.2. Persones voluntàries	28
4.3. Persones contractades, col·laboradores i altres tipus de relació	29
5. Els recursos econòmics	31
5.1. Volum econòmic	33
5.2. Fonts de finançament	34
5.3. Fiscalitat	35
5.4. Banca ètica	36
6. Espais i equipaments	37
7. Reptes de futur	43
7.1. Prioritats per les pròpies associacions	45
7.2. Prioritats i reptes pel conjunt del sector associatiu	46
8. En síntesi	49
9. Annexos	53
9.1. Entitats impulsores	55
9.2. Fitxa tècnica	56
9.3. Organització	57
9.4. Fonts consultades	58





Presentació



Presentació

Les associacions són el motor de Barcelona i del país. Ho són quantitativament però, també, qualitativament pel seu compromís pel benestar de la ciutadania en tots els àmbits, des del nivell més local fins al més global. Són, doncs, un actiu que cal fomentar i recolzar per tal que sigui el propi teixit associatiu qui pugui anar construint, dia a dia, el seu creixement.

Però es tracta d'un sector molt divers i difícil de copsar en dades. Per això, des de les pròpies associacions s'ha generat l'impuls necessari per aconseguir dades reals i exhaustives. El resultat d'aquest impuls és **El Panoràmic**, un projecte que vol donar resposta a la necessitat d'obtenir dades reals sobre el sector.

Aquesta nova edició permet analitzar com evoluciona el teixit associatiu de Barcelona i aprofundir en la realitat associativa dels 10 districtes, així com la consolidació de les tendències que obteníem el 2014. Amb aquestes dades podrem veure més clarament quins aspectes cal millorar i quins ja estan progressant adequadament i, per tant, corregir periòdicament les actuacions de suport al teixit associatiu que es realitzen des de diferents agents, a més d'oferir una recerca potent sobre el sector al món acadèmic, mitjans de comunicació i societat en general.

Torre Jussana continua publicant aquesta segona edició del Panoràmic dins els Dossiers Barcelona Associacions, una col·lecció pensada per publicar estudis, informes i reflexions sobre el sector associatiu a Barcelona. En aquesta ocasió en format electrònic, el qual també podreu consultar des de l'aplicatiu que s'ha creat per aprofundir en les dades recollides i treure'n la màxima utilitat.

Esperem que aquest esforç es concreti en més coneixement i ajudi a la millora de les vostres organitzacions, territoris i àmbits d'actuació.

Bona feina!

Gala Pin

Regidora de Participació i Districtes de l'Ajuntament de Barcelona

Alfons Tiñena

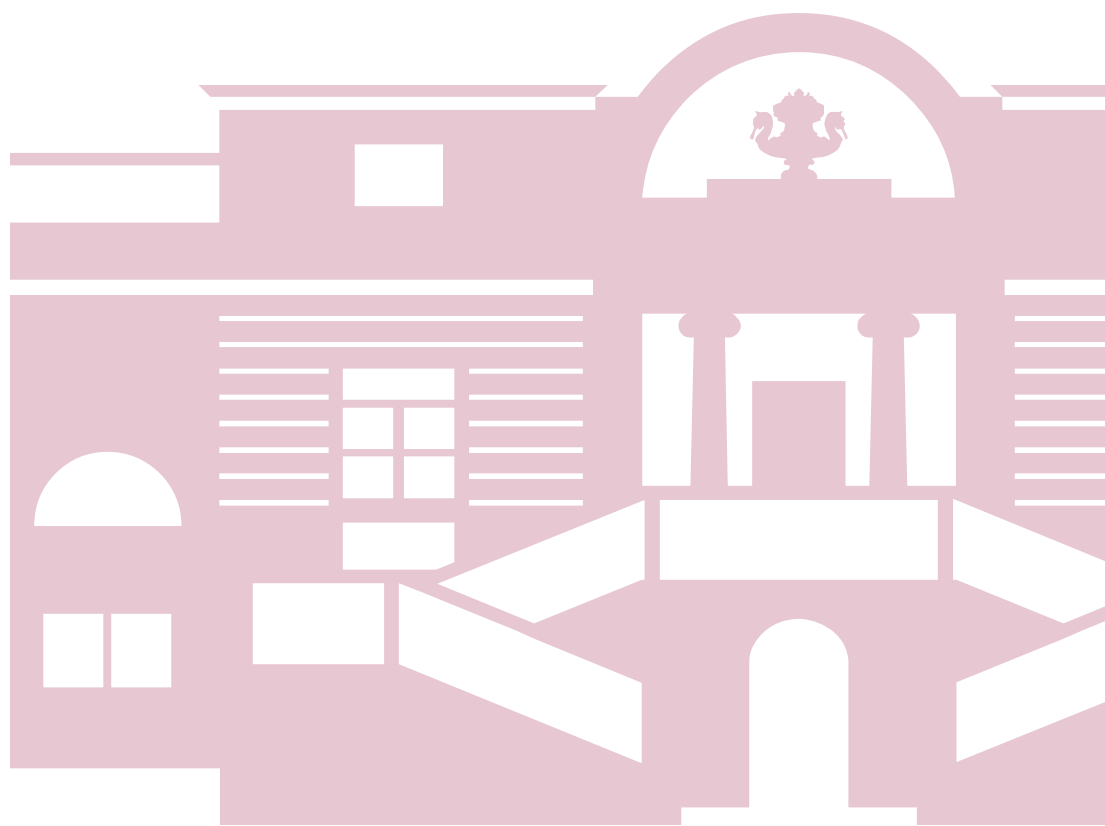
President del Consell d'Associacions de Barcelona





2

El Panoràmic



2.1. Què aporta el Panoràmic a les organitzacions no lucratives?



COÑEIXEMENT

La generació de dades contribueix a identificar temes de millora i posar llum sobre les percepcions. El coneixement ajuda a enfortir el sector.



VISIBILITAT

Les xifres de dimensió i la informació sobre les activitats que es realitzen donen visibilitat davant la societat a un sector del que sovint no hi ha dades.



RECOÑEIXEMENT

La informació objectiva contribueix al reconeixement social de la feina que es realitza i els valors que es promouen en el camí cap a la transformació social.



INCIDÈNCIA POLITICA

A partir de preguntes sobre el posicionament del sector es contribueix a la millora de les accions d'incidència política.



DIMENSIO

L'associacionisme forma part de la vida de la ciutat però cal contextualitzar-lo per tal de saber quin lloc ocupa en la societat.

2.2. Innovació metodològica

El Panoràmic treballa des dels valors de les entitats no lucratives, tot innovant en el procés de recerca. Els elements metodològics d'innovació són:

Col·laboració

Les entitats impulsores uneixen representativitat, experiència i capacitat d'execució. El Panoràmic no el realitza una empresa consultora.

Participació

S'han configurat diversos grups de treball per definir els objectius i la metodologia. El qüestionari s'ha elaborat de forma participativa i apostant per la transparència.

Proximitat

El treball de camp s'estructura des d'entitats de l'entorn, que es responsabilitzen d'aconseguir les respostes de la seva àrea territorial o sector d'actuació.

Open data

Les dades són públiques per tal que centres d'investigació, entitats de segon nivell, universitats, administracions, etc. puguin fer noves explotacions i reflexions.

Eficiència

Al segle XXI la tecnologia ha canviat la manera de fer investigació social. Hem incorporat novetats com els qüestionaris electrònics i un aplicatiu personalitzat. Cada euro és aprofitat al màxim i, a més, a cada edició se'n millora l'optimització.

Adequació

Les organitzacions no lucratives són molt diverses en diferents aspectes: activitat, forma d'organitzar-se, comunitat, persones destinatàries, etc. Per tal de donar resposta a aquesta diversitat, el qüestionari compta amb més de 80 itineraris de resposta diferents.

Transversalitat

Des dels seus inicis el Panoràmic ha tingut un plantejament transversal amb la participació d'organitzacions de tots els àmbits, la qual cosa facilita la comparabilitat i el coneixement agregat.

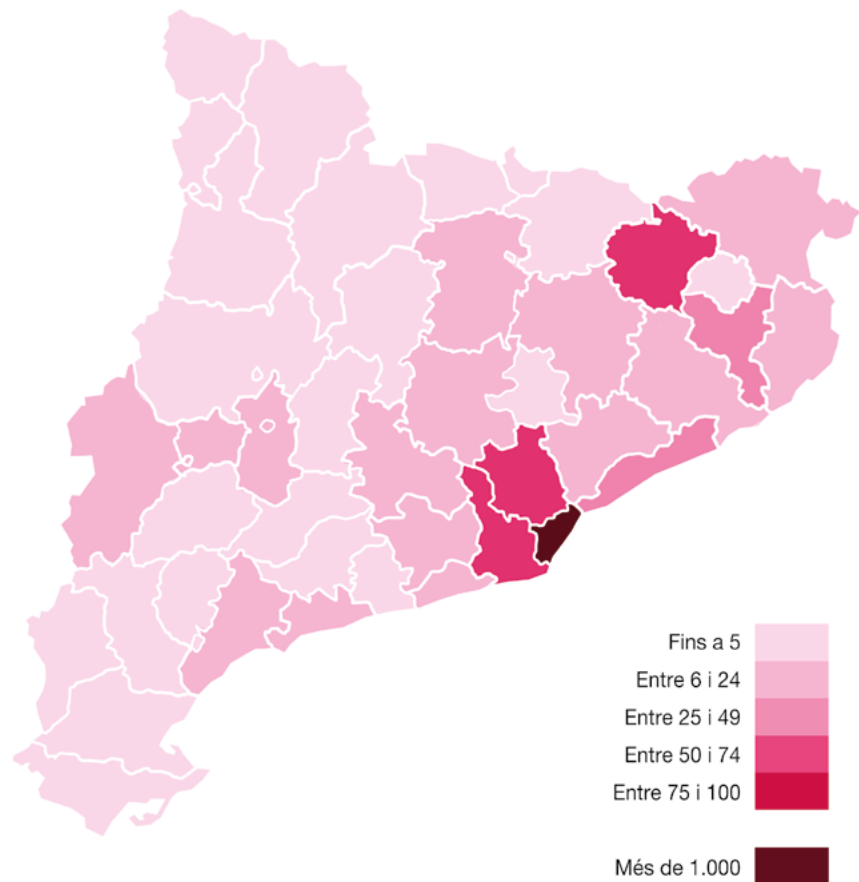


2.3. El Panoràmic a Catalunya

Les organitzacions no lucratives comparteixen constantment activitats, espais i experiències amb d'altres entitats del país. El treball en xarxa, les federacions i els projectes compartits són algunes de les seves formes de relació. Des de les pròpies associacions de la ciutat s'ha expressat l'interès per estendre territorialment el Panoràmic a tot Catalunya i, també, a les diferents formes jurídiques que conformen el món no lucratiu.

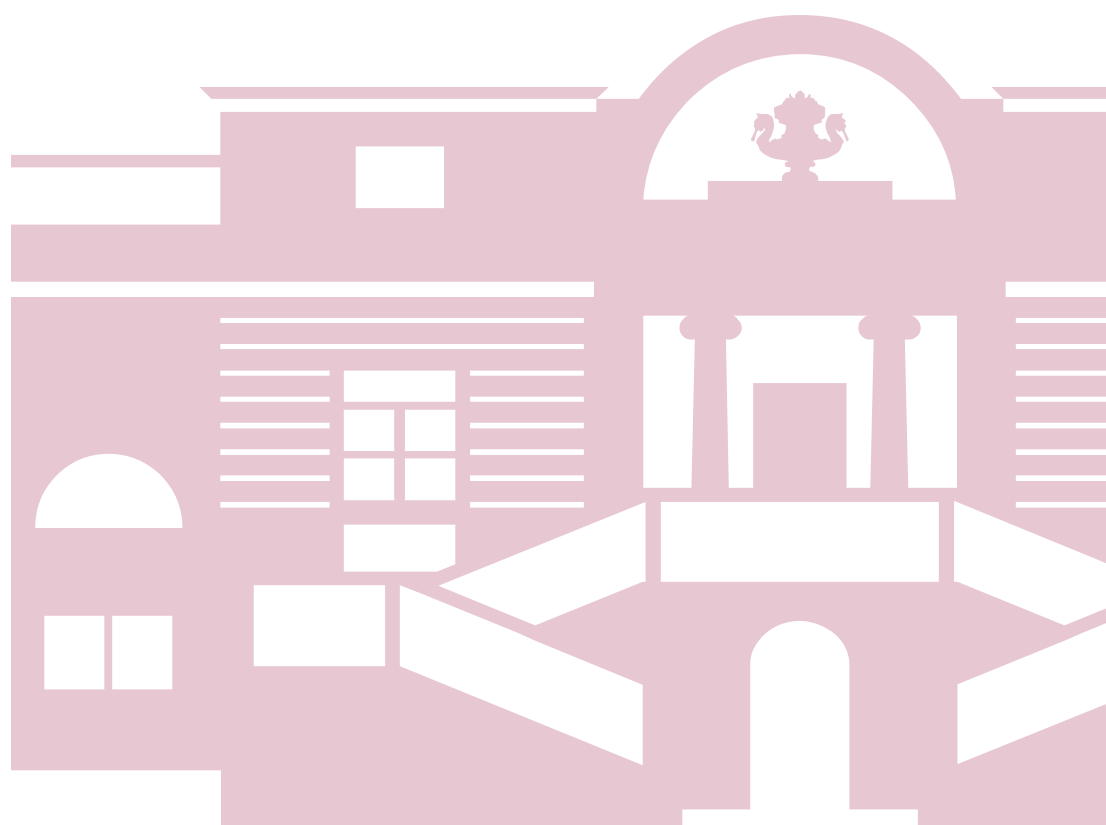
En aquesta segona edició s'ha dut a terme, en forma de projecte pilot, aquesta extensió del Panoràmic, sense que aquest fet impliqui la pèrdua dels valors que donen sentit a l'estudi, com són el treball des de la proximitat i el coneixement mutu. El resultat ha estat una participació de 1.856 organitzacions de tot el territori, que permet començar a dibuixar el mapa del món no lucratiu català i que s'anirà completant en les pròximes edicions.

Mapa 1: Mapa de participació en el Panoràmic 2015



3

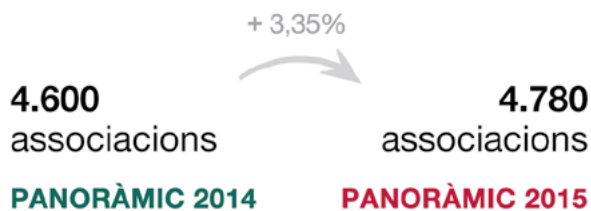
L'associacionisme a la ciutat de Barcelona



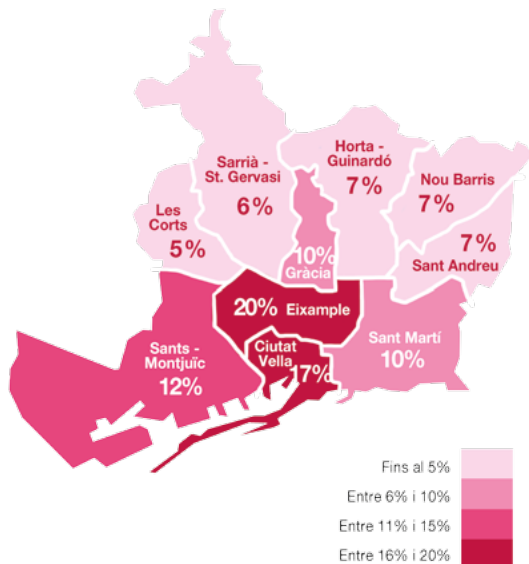
3.1. Xifres globals

Les associacions de la ciutat de Barcelona es caracteritzen per la seva diversitat, tant en la distribució territorial, com en els àmbits d'actuació i en el nombre de persones associades. En línies generals, les xifres globals es mantenen en magnituds semblants a l'edició del 2014. Encara que amb petits canvis, sembla que es consoliden les principals dades sobre l'associacionisme de la ciutat.

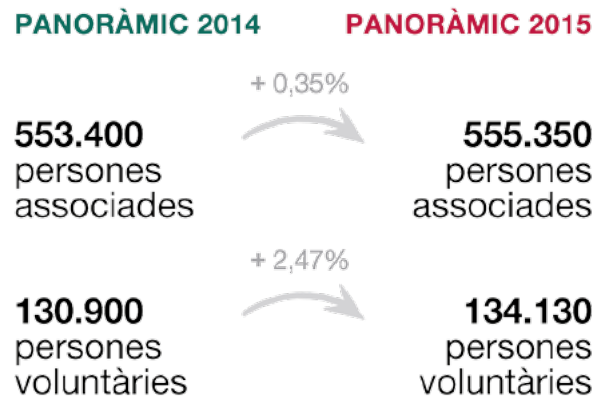
Esquema 1: Evolució del nombre d'associacions (estimació estadística)



Mapa 2: Distribució de les seus de les associacions per districtes

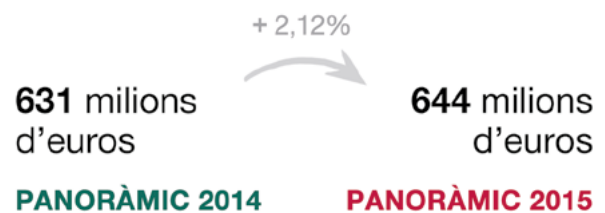


Esquema 2: Evolució del nombre de persones associades i voluntàries (estimació estadística)



De forma semblant a l'anterior edició, cal puntualitzar que en la dimensió econòmica no s'ha pogut comptabilitzar el conjunt de recursos econòmics de les associacions esportives ni de les AMPA. En conseqüència, aquesta dada pot estar infradimensionada.

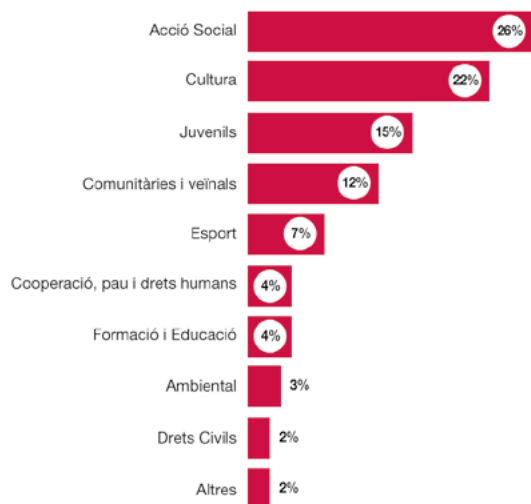
Esquema 3: Evolució dels ingressos reals



Pel que fa als àmbits prioritaris d'actuació, s'observa que la seva distribució es manté també estable, essent les associacions d'acció social les més nombroses (26% del total), seguides de les associacions culturals (22%) i de les juvenils (15%).

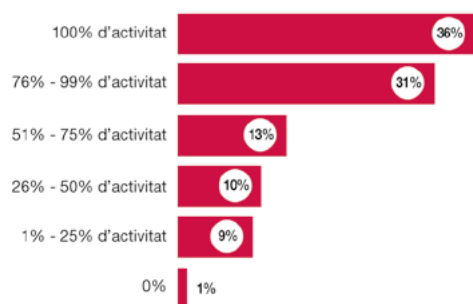


Gràfic 1: Àmbit prioritari d'actuació de les associacions de base



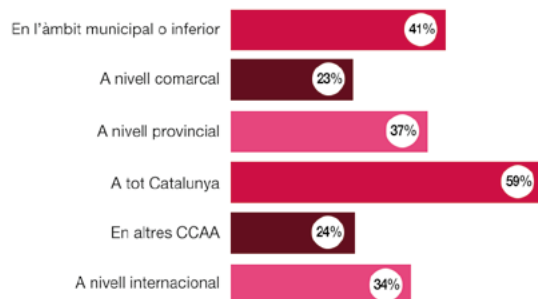
Pel que fa al territori d'actuació, el 67% de les associacions realitzen la major part de la seva activitat a la ciutat (entre el 76% i el 100% de l'activitat). En les associacions que realitzen una part de l'activitat fora de Barcelona, s'observa que el 41% la duen a terme en d'altres municipis, el 59% actuen a nivell català i el 34% realitzen actuacions a escala internacional.

Gràfic 2: Percentatge d'activitat realitzada a la ciutat de Barcelona



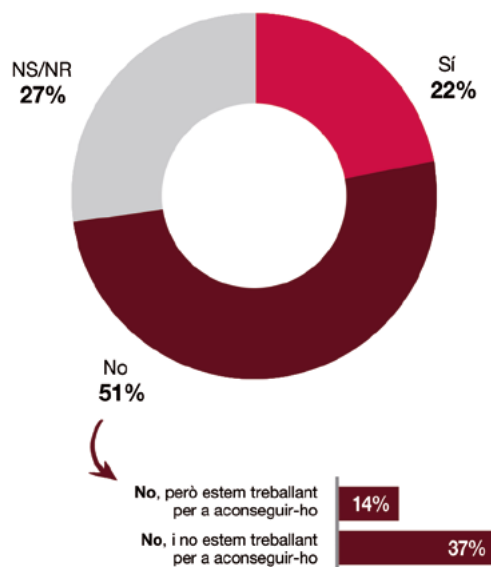
Gràfic 3: Àmbits o nivells territorials en els quals es desenvolupa l'activitat

(Multiresposta. Només per associacions <100% d'activitat a Barcelona)



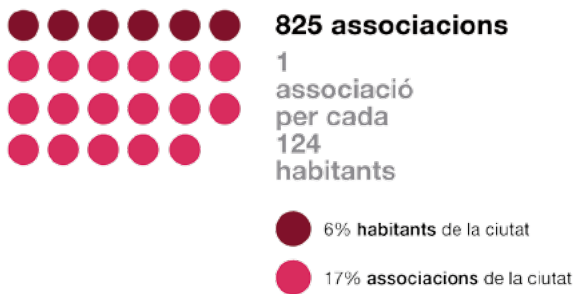
El 22% de les associacions que han participat en el Panoràmic compten amb la Declaració d'Utilitat Pública. Del 51% d'associacions que no tenen aquest reconeixement, el 14% està treballant per tal d'aconseguir-lo.

Gràfic 4: Declaració d'Utilitat Pública.



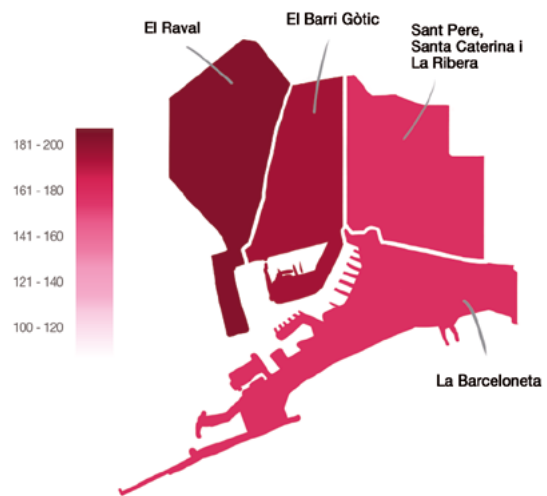
3.2. L'associacionisme al territori

Ciutat Vella

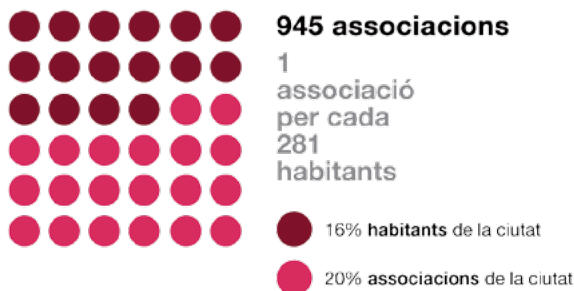


Activitats als barris

Gràfic 5: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Ciutat Vella

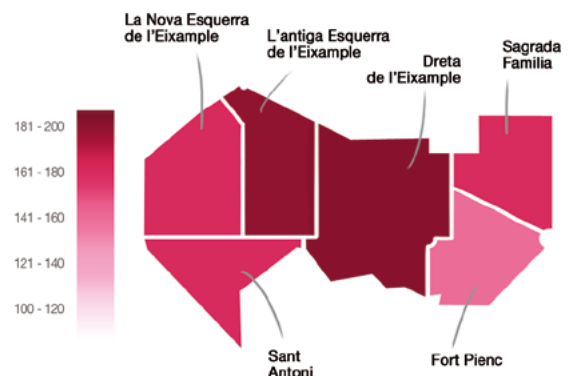


Eixample



Activitats als barris

Gràfic 6: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de l'Eixample



Sants-Montjuïc



560 associacions

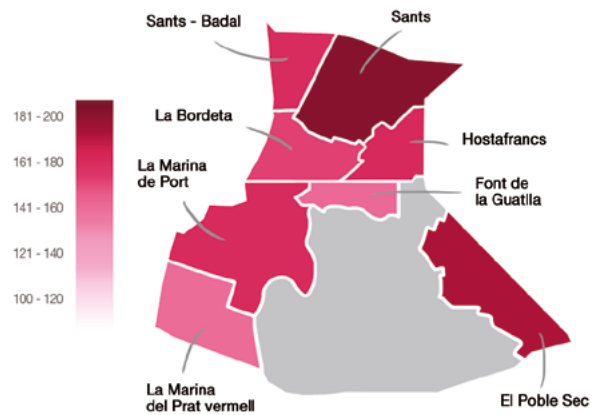
1 associació per cada 325 habitants

- 11% habitants de la ciutat
- 12% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 7: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Sants – Montjuïc



Les Corts



250 associacions

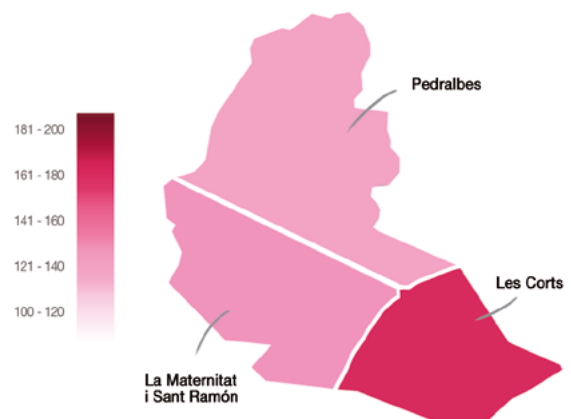
1 associació per cada 326 habitants

- 5% habitants de la ciutat
- 5% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 8: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de les Corts

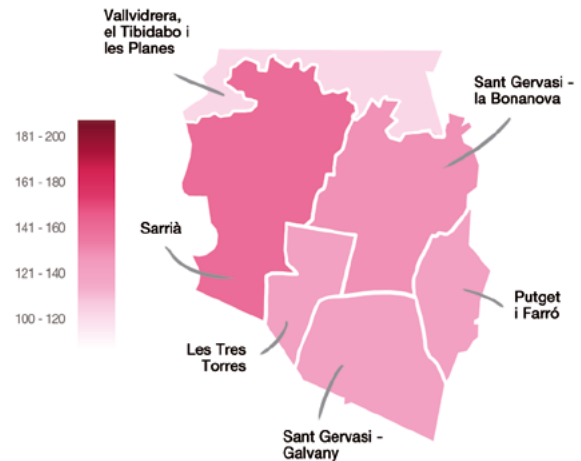


Sarrià – Sant Gervasi

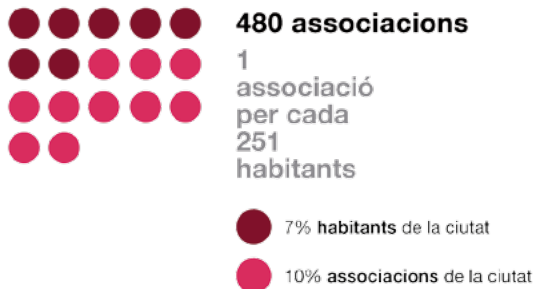


Activitats als barris

Gràfic 9: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Sarrià –Sant Gervasi

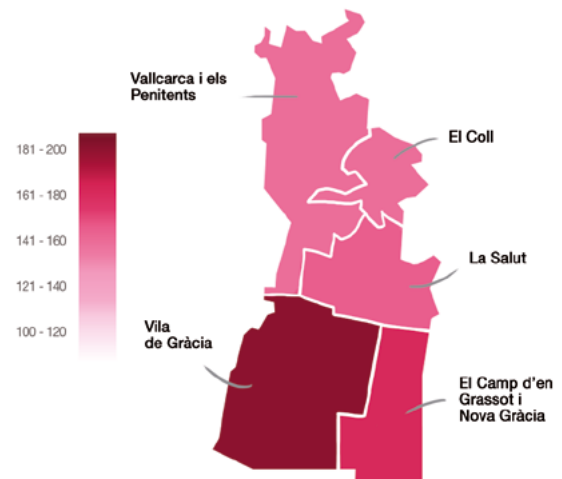


Gràcia



Activitats als barris

Gràfic 10: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Gràcia



Horta – Guinardó



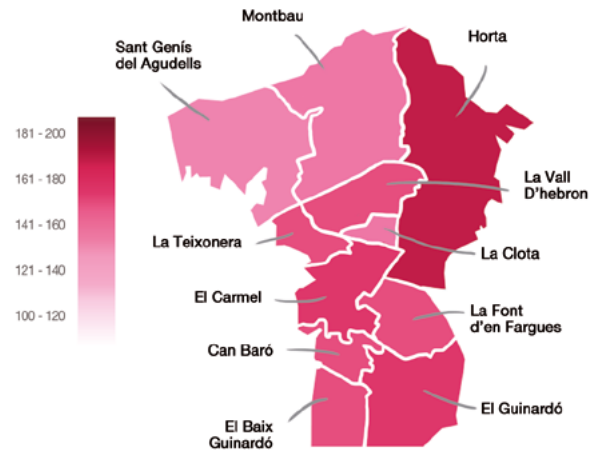
320 associacions
1 associació per cada 519 habitants

- 10% habitants de la ciutat
- 7% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 11: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris d'Horta – Guinardó



Nou Barris



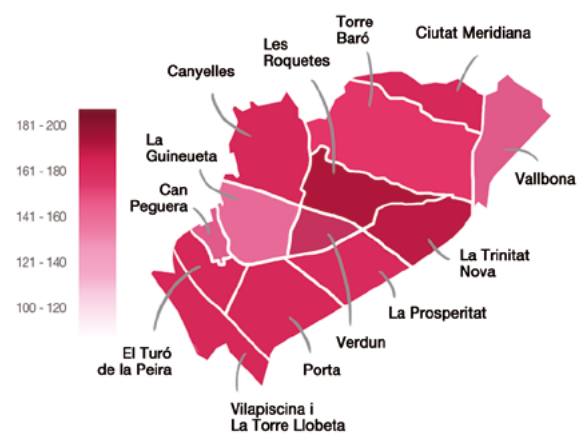
310 associacions
1 associació per cada 533 habitants

- 10% habitants de la ciutat
- 7% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 12: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Nou Barris



Sant Andreu



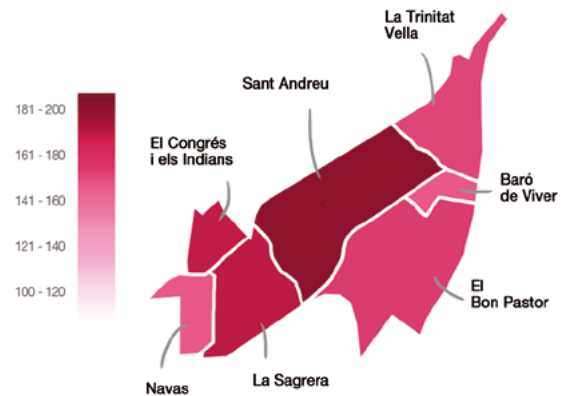
270 associacions
1 associació per cada 538 habitants

- 9% habitants de la ciutat
- 6% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 13: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Sant Andreu



Sant Martí



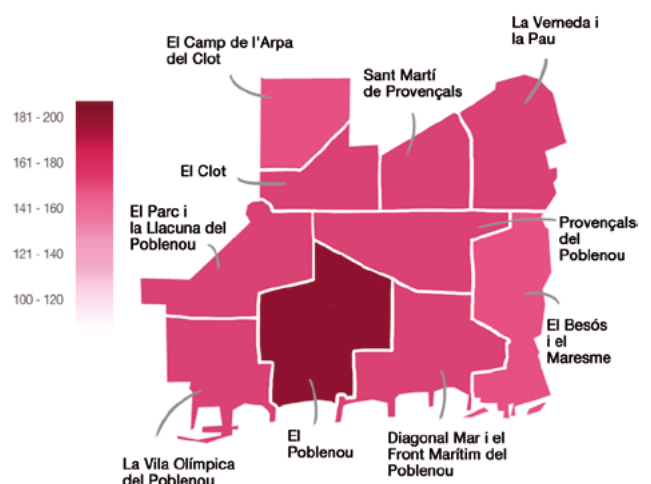
480 associacions
1 associació per cada 251 habitants

- 7% habitants de la ciutat
- 10% associacions de la ciutat

Activitats als barris



Gràfic 14: Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Sant Martí



4

Les personnes





4.1. Persones associades i òrgans de govern

Les associacions compten amb persones associades, voluntàries, col·laboradores, destinatàries de les activitats, etc. En conjunt, tots aquests grups es poden definir com a ciutadania activa que s'implica, a través d'associacions o de grups informals, per aconseguir uns objectius comuns.

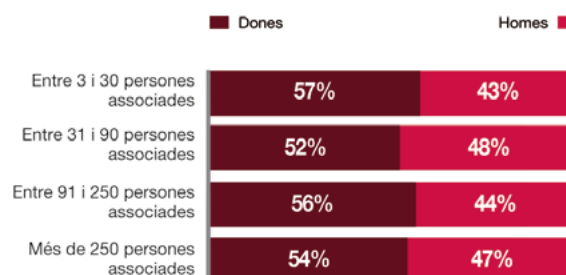
Les persones associades donen sentit al propi model organitzatiu i són l'element indispensable de la vida associativa. El Panoràmic aporta informació sobre aquest col·lectiu. Una de les primeres dades que s'analitzen és la grandària de les associacions en funció de les persones associades que en formen part. Les organitzacions es poden dividir en quatre grups: d'entre 3 i 30 persones associades, d'entre 31 i 90, d'entre 91 i 250 i de més de 250 (*aquests grups s'han establert fent un arrodoniment a partir dels quartils*).

La proporció d'associacions en cadascun d'aquests quatre grups no ha variat, pràcticament, entre les dues edicions del Panoràmic. Enguany, el fet de disposar d'una mostra més àmplia permet analitzar aquests trams segons la proporció de dones i homes per a cada cas. En tots quatre grups, la presència de dones és superior a la dels homes però hi ha dos trams en els quals les distàncies s'escurcen: en les associacions d'entre 31 i 90 persones associades (distància de l'1%) i en les que tenen més de 250 persones associades (distància del 2%). En conjunt, la proporció de dones i homes no ha variat entre tots dos anys (56% i 44% respectivament).

Gràfic 15: Associacions segons el nombre de persones associades (per trams)



Gràfic 16: Proporció de dones i homes en cadascun dels trams



Per contra, el grau d'implicació de les persones associades sí que sembla que ha variat respecte l'edició anterior. Per tal de poder analitzar com s'impliquen en el dia a dia, s'han establert tres nivells de participació. El nivell A fa referència al grau més gran d'implicació i el C al menor.

Nivell A

Assistència a les assemblees, participació continuada en les activitats, col·laboració en l'organització d'aquestes, assumptió de responsabilitats en l'associació i, si és el cas, pagament de quota d'associat/da.

Nivell B

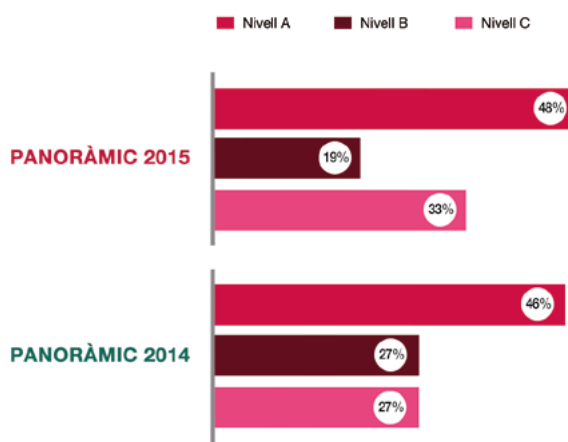
Assistència a les assemblees, participació puntual en les activitats organitzades per l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

Nivell C

Participació puntual en les activitats de l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

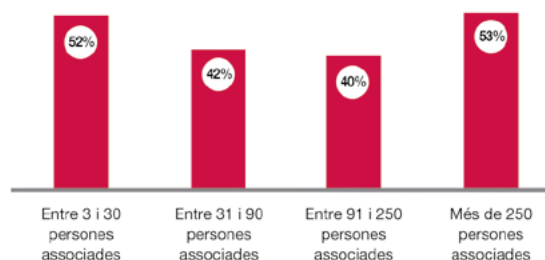
El nombre de persones associades amb un nivell o grau d'implicació A continua essent predominant (48% del total). En el Panoràmic 2014, el nombre de persones amb graus d'implicació B i C es trobaven equilibrades. En l'edició d'enguany hi ha una reducció del nivell B i un creixement del nivell C.

Gràfic 17: Persones associades segons nivell d'implicació. Comparativa entre Panoràmic 2014 i 2015



L'anàlisi dels diferents graus d'implicació aporta informació addicional. Per exemple: en les associacions petites d'entre 3 i 30 persones, predomina el grau d'implicació A, mentre que per a grandàries mitjanes hi ha un major equilibri entre els diferents graus d'implicació. En el cas de les organitzacions de més de 250 persones s'observa, de nou, un augment de persones associades amb el grau més alt d'implicació.

Gràfic 18: Proporció de persones amb nivell A d'implicació per a cada tram



‘L’assistència a l’assemblea és un requisit per formar part de l’associació’

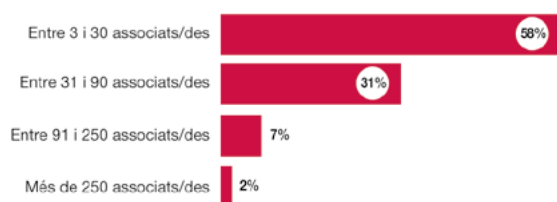
Extret de les preguntes obertes

‘La majoria dels nostres associats estan relacionats directament amb l’activitat’

Extret de les preguntes obertes

Pel que fa a la participació de les persones associades en l'assemblea (el màxim òrgan sobirà d'una associació), i independentment del nombre de socis/es, en la majoria de casos hi participen entre 3 i 30 persones, essent 20 persones el nombre més freqüent. Aquestes dades expliciten que no hi ha una alta participació assembleària, element essencial per garantir la democràcia interna en les associacions.

Gràfic 19: Persones associades participants en les assemblees



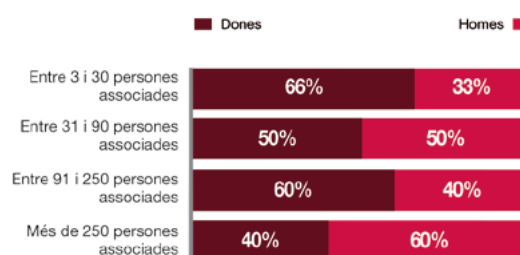
Pel que fa a les juntes directives (principal òrgan de govern de les associacions) s'observa que aquestes estan formades per una mitjana de 7 persones, xifra que no ha variat respecte l'anterior edició. En relació a la seva composició en la seva composició segons el nombre de persones associades, apareix un element interessant: en les organitzacions de fins a 30 socis/es les juntes directives estan formades, habitualment, per 3 membres (el mínim legal establert), mentre que en les associacions d'entre 31 i 90 persones associades, el nombre majoritari de membres de les juntes és de 6 persones. En les associacions de més de 91 persones associades aquesta xifra puja a 8 membres.

Gràfic 20: Nombre més freqüent –moda- de membres de les juntes directives segons el nombre de persones associades



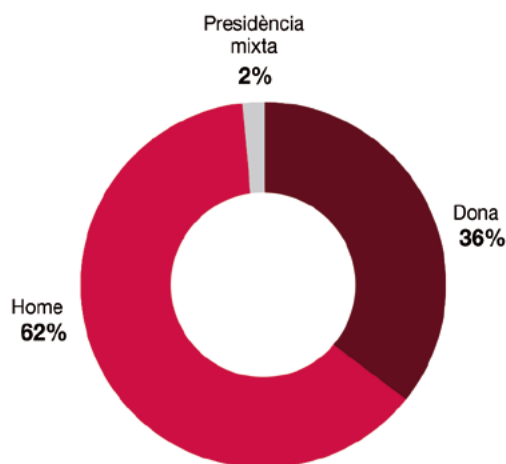
Si analitzem amb la mateixa òptica la composició de les juntes per sexe, s'observa que la proporció de dones i homes varia en funció de la mida de les associacions. En les de menor dimensió hi ha un 66% de dones enfront del 33% d'homes i són les que compten amb una major presència femenina. A partir de les 31 persones associades, el nombre de dones i homes fluctua en una forquilla del 60%-40%. La presència d'homes és més alta (60%) en les organitzacions de més de 250 persones associades.

Gràfic 21: Proporció de dones i homes a les juntes directives segons el nombre de persones associades



Per tal d'aprofundir en la representativitat de dones i homes en les juntes, enguany el Panoràmic ha incorporat una pregunta sobre el càrrec de presidència. Se n'extreu que el 62% de les juntes estan presidides per homes, mentre que les dones presideixen en el 36% dels casos. Tanmateix, el 2% de les associacions de la ciutat compten amb una presidència mixta.

Gràfic 22: El càrrec de presidència l'ocupa...



4.2. Persones voluntàries

Cada cop més, sembla que el concepte de voluntariat s'inclou en una visió àmplia de la participació, que pot ser puntual o prolongada en el temps, realitzada per les persones associades o per persones amb d'altres tipus de vinculació amb l'entitat. Això no deixa de ser un reflex de la riquesa i la diversitat de la vida associativa. En aquesta línia, el nou marc normatiu català (*Llei 25/2015 del Voluntariat i de Foment de l'Associacionisme aprovada pel Parlament de Catalunya el 30 de juliol del 2015*) també considera el voluntariat en un sentit ampli i com una part essencial de l'activitat associativa.

La nova normativa defineix el voluntariat d'aquesta manera: *Conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que acompleixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre.*

‘Tots els membres de l'associació som voluntaris’

Extret de les preguntes obertes

‘El treball voluntari organitzat és fonamental per dur a terme els nostres projectes i activitats’

Extret de les preguntes obertes

‘Al marge de la col·laboració de persones voluntàries regulars, hi ha col·laboració voluntària per activitats puntuals’

Extret de les preguntes obertes

‘[La nostra associació] no seria possible sense la confiança i el compromís de les nostres voluntàries’

Extret de les preguntes obertes

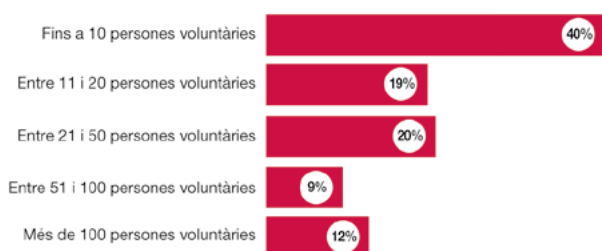


El 70% de les associacions compten amb la participació de persones voluntàries no associades en els seus projectes. Aquesta xifra és 9 punts superior respecte el Panoràmic 2014. En paral·lel, el nombre de persones voluntàries no associades i la seva distribució en funció de la grandària de les associacions gairebé no ha variat entre les dues edicions.

Gràfic 23: L'associació compta amb la participació de persones voluntàries no associades?



Gràfic 24: Associacions segons el nombre de persones voluntàries no associades



4.3. Persones contractades, col·laboradores i altres tipus de relacions professionals

Prop del 45% de les associacions compten amb els serveis de persones que en perceben una remuneració econòmica a canvi. Encara que en molts casos siguin equips professionals de petita dimensió, les xifres posen de manifest un cert grau de professionalització del sector. La proporció d'associacions amb persones remunerades és gairebé un 15% superior a l'edició 2014 del Panoràmic. L'augment d'entitats esportives en la mostra de l'edició d'enguany pot explicar aquest increment. Amb tot, la variable que sembla determinar el nombre de persones remunerades és el nivell d'ingressos econòmics de l'entitat.

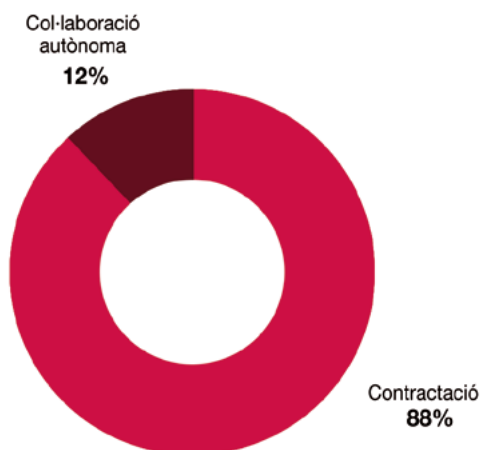
Gràfic 25: Teniu persones remunerades a l'associació?



En el cas de les associacions que compten amb persones remunerades, el 76% en tenen entre 1 i 10 i, en conjunt, la distribució és semblant als resultats de l'anterior edició. La contractació d'una única persona és la situació més freqüent (36%). El 70% de les persones que perceben una remuneració són dones.

En aquesta segona edició s'ha aprofundit en el tipus de relació establerta (amb nòmina o col·laboració autònoma) i en els tipus d'activitats que es realitzen. Els resultats apunten que el 88% de les persones remunerades compten amb un contracte de treball i que el 12% desenvolupen l'activitat laboral com a col·laborador/a autònom/a.

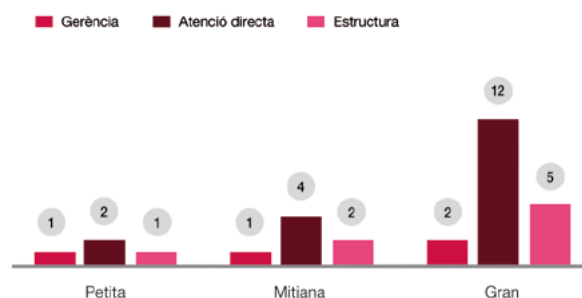
Gràfic 26: Persones que perceben algun tipus de remuneració segons tipus de relació establerta



El 86% de les associacions que tenen personal remunerat compten amb menys de 20 persones. S'ha analitzat la informació d'aquest gran segment realitzant 3 subgrups, corresponents als quartils, que s'han anomenat associació petita, mitjana i gran.

Els resultats assenyalen que la contractació es concentra en les funcions d'atenció directa. Comparativament, els tècnics i tècniques d'estructura, és a dir, aquelles persones que realitzen les accions que no estan directament vinculades a l'activitat però que són necessàries, com ara les tasques administratives o l'elaboració de projectes, representen, en termes generals, la meitat de les persones dedicades a l'atenció directa. Pel que fa als càrrecs de gerència (direcció i/o coordinació) són generalment assumits per una o dues persones.

Gràfic 27: Nombre de persones remunerades segons el tipus d'activitat que realitzen



‘No tenim càrrecs directius, tot ho fem entre totes, cobrem igual i ens repartim les tasques de representació’

Extret de les preguntes obertes

‘Durant l'any hem contractat 4 persones, però són contractes de jornada parcial i temporals’

Extret de les preguntes obertes

5

Els recursos econòmics

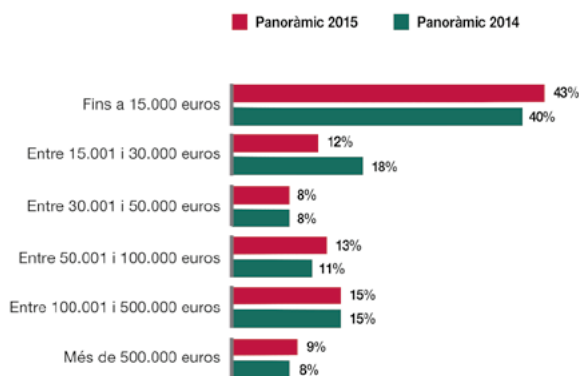


5.1. Volum econòmic

De forma general, els recursos econòmics són necessaris per dur a terme les activitats i, malgrat que aquests sovint són reduïts, en moltes ocasions l'associacionisme aconsegueix fer molt amb poc. Durant el 2015, el 46% de les associacions de base de la ciutat van comptar amb uns ingressos iguals o inferiors als 15.000 euros. Aquesta xifra ha crescut un 6% respecte l'any anterior. En el cas de les organitzacions amb ingressos d'entre 15.001 i 30.000 euros s'ha reduït el nombre fins a arribar al 12%. Per a trams d'ingressos superiors les xifres es troben en valors semblants a l'anterior edició.

El 46% de les associacions compta amb uns ingressos iguals o inferiors als 15.000 euros

Gràfic 28: Associacions de base segons ingressos reals 2014 (Panoràmic 2015) i 2013 (Panoràmic 2014)



Com en d'altres qüestions, el nombre de persones associades es relaciona amb un major o menor volum d'ingressos. El creuament de totes dues variables mostra com, fins a les 90 persones associades, el més freqüent és comptar amb uns ingressos inferiors als 15.000 euros. Entre les 91 i les 250 persones aquesta xifra ascendeix fins al tram de 15.001 i 30.000 euros. Per últim, per associacions amb més de 250 persones associades, el volum econòmic habitual se situa entre 50.001 i 100.000 euros.

Esquema 4: Relació entre el nombre de persones associades i els ingressos reals en el 2014

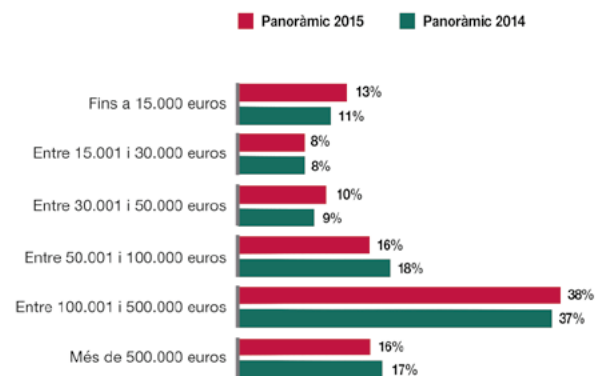


‘Estem ofegats econòmicament i amb dificultats greus per a la nostra viabilitat [...] Els costos fixos (lloguer local, energia, comunicacions) han pujat molt’

Extret de les preguntes obertes

Pel que fa a les organitzacions de segon nivell o superior (federacions i confederacions) sembla que el volum d'ingressos s'ha mantingut estable entre els anys 2013 i 2014. Les variacions dels ingressos són inferiors al 2% entre els trams d'estudi.

Gràfic 29: Associacions de segon nivell o superior segons ingressos reals en el 2014 (Panoràmic 2015) i en el 2013 (Panoràmic 2014)



En el Panoràmic s'analitzen també els ingressos i les despeses de l'any. Per això s'organitzen les associacions en tres grups segons el seu volum econòmic (*corresponents als quartils*) i s'anomenen petites, mitjanes i grans. En tots tres grups s'ha produït una reducció, tant dels ingressos com de les despeses reals, respecte l'any anterior.

Taula 1: Ingressos i despeses reals en 2013 i 2014 segons grandària de les associacions

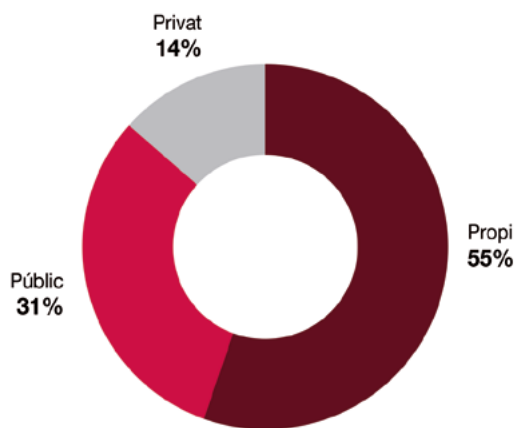
	Ingressos reals 2013	Despeses reals 2013	Ingressos reals 2014	Despeses reals 2014
Associació petita	6.731,25 €	6.640,00 €	5.447,50 €	5.450,00 €
Associació mitjana	23.921,00 €	24.128,00 €	22.254,50 €	21.645,50 €
Associació gran	103.574,39 €	110.580,56 €	93.891,50 €	90.000,00 €



5.2. Fonts de finançament

De forma general, la principal font de finançament són els recursos propis, els quals van representar el 55% del volum econòmic del 2014. Les fonts procedents de les administracions públiques suposen el 31% del volum total i el 14% restant correspon al finançament privat. En conjunt, aquests resultats es mantenen estables en relació amb l'anterior edició del Panoràmic. En l'anàlisi detallada de la procedència de les fonts s'observen diferències en relació a l'any anterior, sobretot pel que fa a les quotes de les persones associades, que han passat de representar un 28% a representar el 39% del pressupost.

Gràfic 30: Ingressos en 2014 per fonts de procedència en les associacions de base



Públic 31% en 2014		Privat 14% en 2014		Propi 55% en 2014	
Ajuntament de Barcelona	22%	Donacions individuals	2%	Quota d'associat/da	39%
Diputació de Barcelona	1%	Empreses	7%	Prestació de serveis	11%
Generalitat de Catalunya	5%	Fundacions i obres socials	1%	Accions puntuals	5%
Altres	3%	Altres	4%	Altres	- %

Públic 31% en 2013		Privat 13% en 2013		Propi 56% en 2013	
Ajuntament de Barcelona	20%	Donacions individuals	5%	Quota d'associat/da	28%
Diputació de Barcelona	1%	Empreses	3%	Prestació de serveis	17%
Generalitat de Catalunya	7%	Fundacions i obres socials	4%	Accions puntuals	9%
Altres	3%	Altres	1%	Altres	2%

“El finançament per part de les entitats públiques a ONG del nostre perfil ha desaparegut”

Extret de les preguntes obertes

“El nostre finançament es basa en els ingressos per quotes de socis, principalment”

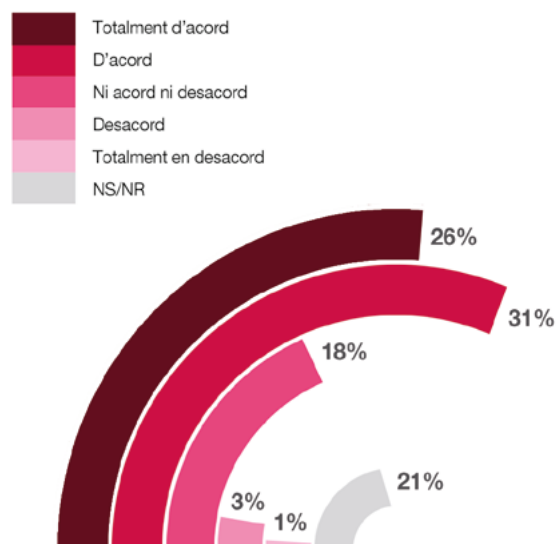
Extret de les preguntes obertes

“Actualment no tenim problemes per fer front a les despeses, tot i que depenem de la subvenció del districte per quadrar el pressupost”

Extret de les preguntes obertes

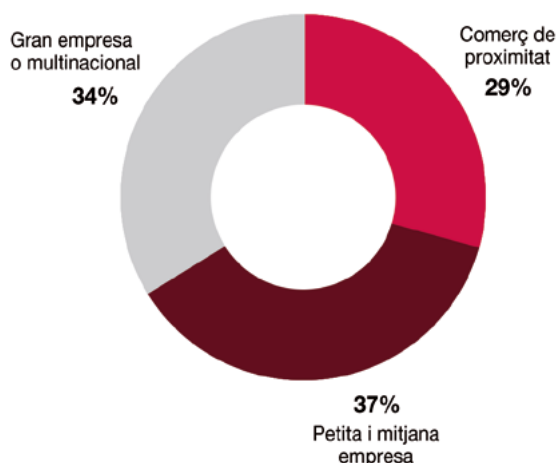
La convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat de l'any 2015 de l'Ajuntament de Barcelona es va avançar en el calendari, permetent a les associacions fer la sol·licitud abans d'acabar el 2014. En aquesta edició també s'ha preguntat sobre la valoració d'aquest avançament i si hauria de ser aplicable a convocatòries d'altres administracions públiques. Els resultats indiquen que el 57% de les organitzacions consideren que s'hauria d'aplicar aquest calendari en convocatòries d'altres administracions (per tant, valora positivament l'avançament) i només el 4% s'hi mostra contrari. El 39% no es posiciona en aquesta qüestió.

Gràfic 31: Grau d'acord amb l'afirmació: “El calendari de la convocatòria de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona 2015 s'hauria d'aplicar a d'altres AAPP”



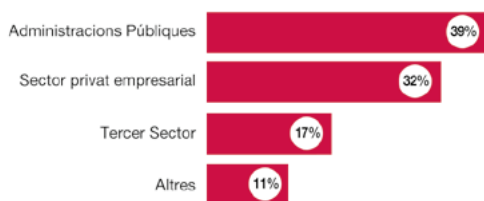
A les associacions que perceben finançament privat d'empreses mercantils també se'ls ha preguntat sobre la tipologia de les empreses finançadores. El 29% de les organitzacions compten amb col·laboracions econòmiques del comerç de proximitat, el 37% de petites i mitjanes empreses i el 34% de grans empreses o multinacionals. Sembla, doncs, que es dóna un equilibri entre les tres tipologies de procedència del finançament privat.

Gràfic 32: Procedència del finançament privat d'empreses



Sovint les associacions també reben aportacions en espècies, és a dir, en forma de béns o serveis no monetaris. És el cas del 27% de les associacions participants en aquesta edició del Panoràmic. L'anàlisi de la procedència d'aquest tipus d'aportacions indica que el 39% d'aquests recursos prové de les administracions públiques, mentre que el 32% l'aporta l'empresa privada i el 17% prové d'altres entitats del tercer sector, és a dir, del propi món no lucratiu. A més, l'11% rep aportacions no monetàries per part d'altres agents que, en la seva majoria, són persones individuals.

Gràfic 33: Percentatge d'associacions que reben aportacions "en espècies" segons la seva procedència



‘El finançament és molt precari, i el que rebem de l'exterior són materials i serveis d'empreses privades, no diners’

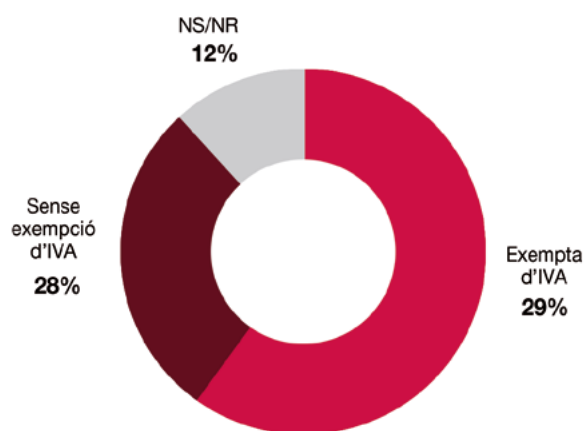
Extret de les preguntes obertes

5.3. Fiscalitat

Des de l'any 2013 les organitzacions no lucratives es troben automàticament exemptes del pagament de l'IVA, sempre que compleixin uns requisits bàsics (com per exemple no tenir afany de lucre i garantir la gratuïtat dels càrrecs de la junta directiva). El 60% de les associacions de la ciutat afirmen haver-se acollit a l'exempció del pagament de l'IVA, mentre que el 28% afirmen no haver-ho fet. El 12% de persones que han respost el qüestionari en nom de la seva associació desconeix aquesta qüestió.

El 60% de les associacions de la ciutat es troben exemptes de l'IVA

Gràfic 34: "L'exempció de l'IVA a les associacions"

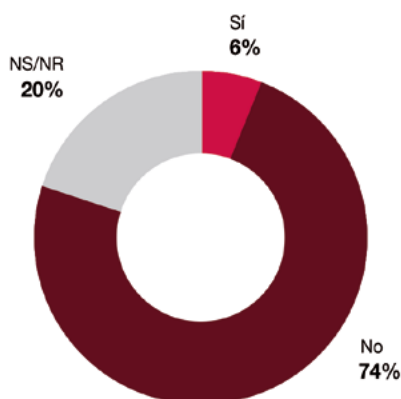


‘El finançament és molt precari, i el que rebem de l’exterior són materials i serveis d’empreses privades, no diners’

Extret de les preguntes obertes

Donats els possibles efectes desfavorables que pot provocar l'exempció de l'IVA, s'ha preguntat a les organitzacions si la seva situació actual (sigui d'exempció o no) és la desitjada o, pel contrari, es vol canviar en el futur. Els resultats mostren que 3 de cada 4 associacions prefereixen mantenir la seva situació respecte a aquest impost.

Gràfic 35: La vostra associació s'està plantejant canviar la seva situació respecte l'exempció de l'IVA?



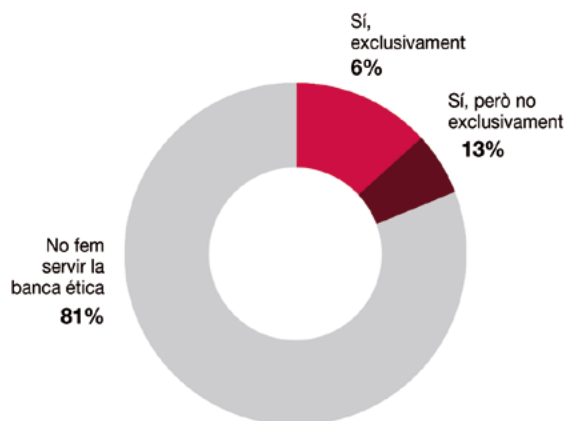
5.4. Banca ètica

La banca ètica està formada per un conjunt d'entitats financeres que prioritzen principis com la solidaritat, la cooperació i la sostenibilitat per sobre de la rendibilitat. En els darrers anys s'ha estès el seu ús en el conjunt de la societat. El 19% de les associacions de Barcelona la fan servir en la gestió dels recursos de l'organització, el 6% en exclusivitat i el 13% combinant-la amb d'altres tipus d'entitats bancàries. En les entitats que combinen les dues fórmules, la quantia econòmica que, majoritàriament (68%), es gestiona a través de la banca ètica representa menys del 25% dels recursos totals de l'entitat.

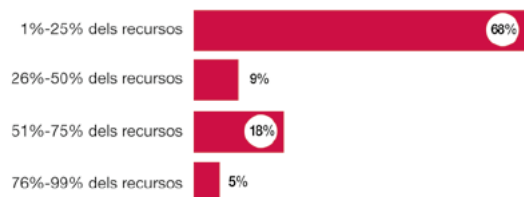
1 de cada 5 associacions fa servir la banca ètica en la gestió dels seus recursos econòmics

De l'anàlisi de les preguntes obertes se'n desprèn un elevat interès de les associacions per fer servir aquest tipus d'entitats bancàries en el futur.

Gràfic 36: La vostra associació fa servir la banca ètica i en quin grau?



Gràfic 37: Percentatge dels recursos econòmics gestionats mitjançant la banca ètica (quan no es fa en exclusivitat)



‘Per nosaltres fer servir la banca ètica correspon a un interès per potenciar els projectes d’economia solidària’

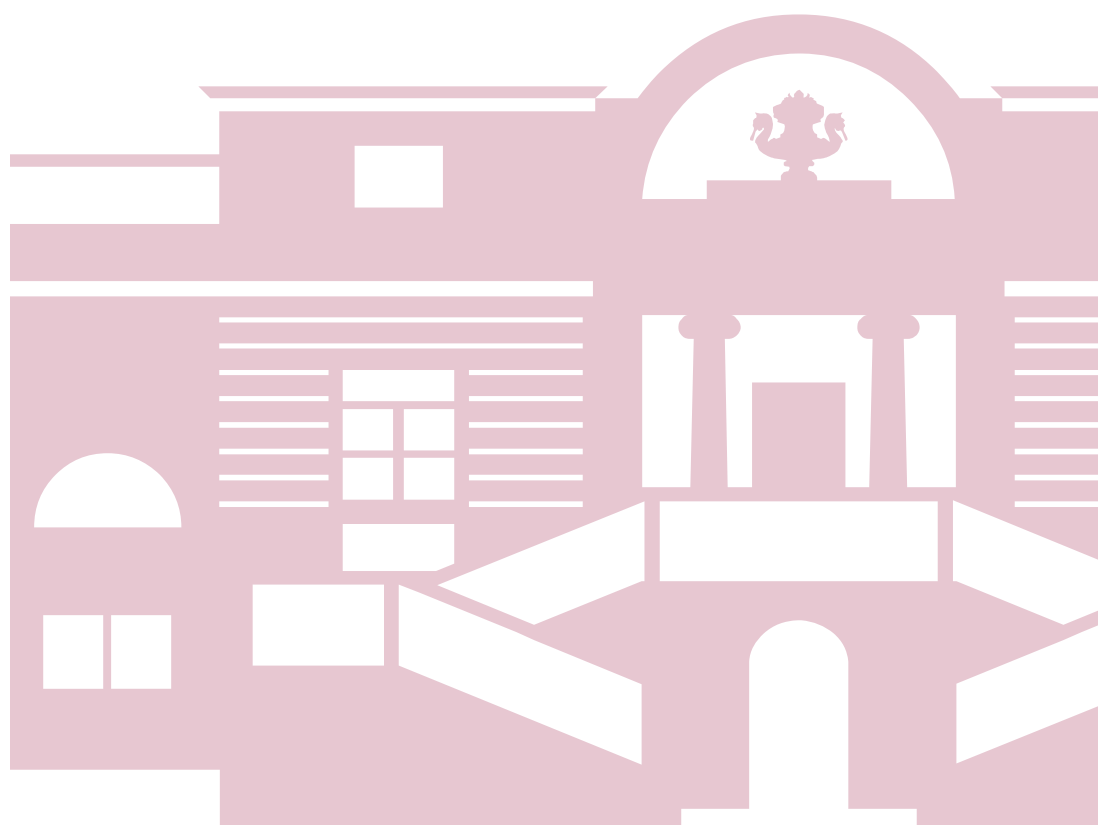
Extret de les preguntes obertes

‘Aquest any volem començar a treballar amb una banca ètica’

Extret de les preguntes obertes

6

Espais i equipaments



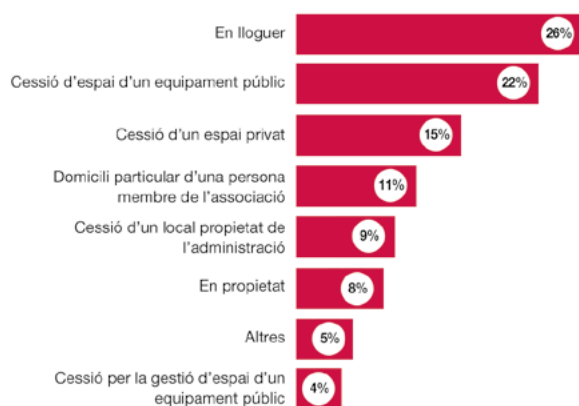
L Els espais i equipaments són un dels recursos fonamentals de la vida associativa donat que, en molts casos, són necessaris per al desenvolupament d'activitats i pel fet que són, també, espais de visibilitat i de relació. Al 2n Congrés d'Associacions de Barcelona es va abordar aquesta qüestió com un eix de treball estratègic, a partir de tres línies d'acció: facilitar l'ús democràtic de l'espai públic, aconseguir la gestió cívica d'equipaments i afavorir l'adquisició i el manteniment del patrimoni associatiu. Per tal d'analitzar la situació sobre aquestes qüestions, el Panoràmic 2015 recull diferents indicadors al respecte.

El 57% de les associacions afirma estar satisfeta amb els espais i equipaments dels que disposa

Més enllà de la percepció positiva pel que fa als espais i equipaments que es troben a l'abast de les associacions, enguany s'ha analitzat el tipus de seus de les associacions i s'ha preguntat per l'opció desitjada.

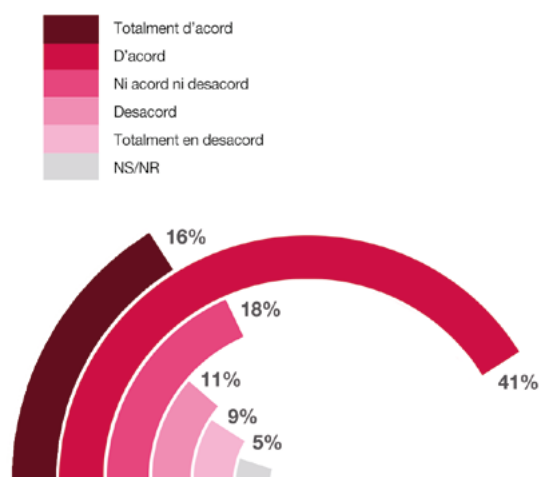
Pel que fa a la situació actual de la seu de les associacions, l'opció més freqüent és la cessió d'un espai públic sota tres models diferents: cessió d'espai dins d'un equipament, cessió per la gestió d'un equipament i cessió d'un local propietat de l'administració. El total de seus que es troben en una d'aquestes tres opcions és del 35% (un 1% més que en el Panoràmic 2014). El 26% de les associacions tenen la seva seu en lloguer, el 15% en cessió dins d'un espai privat i l'11% en un domicili particular. Aquestes xifres pràcticament no han variat respecte l'any anterior.

Gràfic 38: Situació de la seu actual



Pel que fa al grau de satisfacció de les associacions respecte la seva seu i els espais, equipaments o altres instal·lacions que utilitzen, el 57% afirmen estar satisfetes amb aquests, el 23% no es posicionen i el 20% diuen estar insatisfetes.

Gràfic 39: Grau d'acord amb l'afirmació: "La nostra associació està satisfeta amb els espais / equipaments / instal·lacions que utilitza o dels quals disposa"



I si ens fixem en l'opció desitjada s'observa que, de forma freqüent, la cessió d'un espai públic és la modalitat preferida. Amb tot, hi ha diferències entre les opcions escollides com a desitjades en funció de la situació de partida. El 88% de les associacions que compten amb la seu en propietat no volen canviar de situació, fet indicatiu de la consolidació de les organitzacions. Per contra, només el 8% de les associacions amb seu en un domicili particular vol mantenir aquesta opció en el futur.

Taula 2: Relació entre la situació actual i la situació desitjada de les associacions

ACTUAL	DESITJADA	En propietat	En lloguer	Cessió espai públic	Cessió espai privat	Domicili part.	Altres	Total
		En propietat	88%	3%	9%	-	-	
En lloguer	14%	30%	51%	2%	-	3%	100%	
Cessió espai públic	13%	3%	82%	-	-	1%	100%	
Cessió espai privat	10%	-	37%	50%	-	4%	100%	
Domicili particular	3%	8%	65%	11%	8%	4%	100%	
Altres	4%	7%	39%	4%	-	46%	100%	



Pel que fa a l'ús dels equipaments públics de la ciutat per a la realització d'activitats (sense tenir en compte l'espai de la seu), els resultats del Panoràmic 2015 indiquen que els centres cívics són els equipaments més utilitzats per les associacions. Altres espais freqüentment emprats són els casals (de joves, de gent gran, de barri) i els centres esportius municipals. En menor mesura, però també amb un ús destacat, es fan servir les biblioteques, les escoles i els auditoris. En conjunt, aquests sis tipus d'equipaments han estat els més esmentats. Les activitats que es realitzen habitualment en els equipaments públics són assemblees i reunions, jornades, tallers, cursos i exposicions.

Núvol 1: Equipaments públics emprats per les associacions (la mida de les paraules correspon a la freqüència de repetició).

Casal
Escola Centre esportiu
Biblioteca
Auditori
Centre cívic

En les preguntes obertes d'aquest bloc, les associacions han expressat diferents preocupacions i interessos en relació a l'ús d'equipaments públics de la ciutat. En síntesi, les idees que s'expressen de forma recurrent tenen a veure amb la manca d'equipaments en alguns barris de la ciutat i amb les dificultats burocràtiques que poden sorgir a l'hora de poder fer-ne ús. En paral·lel, algunes organitzacions han expressat la seva insatisfacció amb la gestió d'equipaments públics per part d'empreses mercantils.

‘Són difícils per a poder fer actes, ja que tenen la programació preestablerta i sovint no és factible portar a terme propostes de les entitats’

Extret de les preguntes obertes

‘Creiem que el volum d'equipaments públics disponibles per a les entitats joves és insuficient respecte a la demanda al barri de les Corts’

Extret de les preguntes obertes

‘Barcelona, i especialment la Vila Olímpica, no tenim els equipaments mínims necessaris per als seus habitants’

Extret de les preguntes obertes

‘No fem servir equipaments públics perquè la gestió d'equipaments privats és molt més àgil (sense burocràcia)’

Extret de les preguntes obertes

En una ciutat com Barcelona els espais públics oberts són llocs de participació i d'activitat associativa freqüent, que

El 58% de les activitats realitzades en espais públics oberts són culturals, de lleure o esportives

afavoreixen l'establiment de vincles amb les persones del territori i, al mateix temps, el treball en col·laboració amb d'altres entitats. En el Panoràmic s'analitzen les activitats que s'hi realitzen i la freqüència d'ús, prenent com a punt de partida les dades de la primera edició.

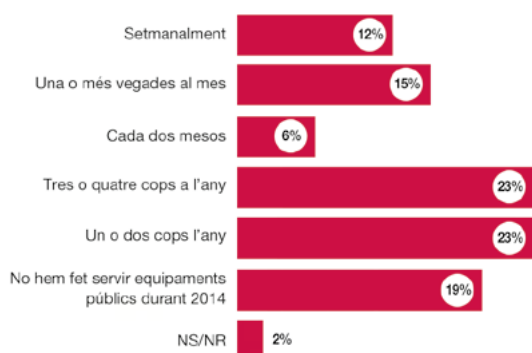
afavoreixen l'establiment de vincles amb les persones del territori i, al mateix temps, el treball en col·laboració amb d'altres entitats. En el Panoràmic s'analitzen les activitats que s'hi realitzen i la freqüència d'ús, prenent com a punt de partida les dades de la primera edició.



De forma habitual es realitzen activitats culturals, de lleure i esportives (58% de les associacions), seguides de la participació en festes majors i actes festius (el 50% hi participen).

En relació a la freqüència d'ús, el 12% fa servir els espais públics oberts de manera setmanal, el 15% com mínim un cop al mes, el 6% cada dos mesos, el 23% tres o quatre cops a l'any i l'altre 23%, com a mínim, un cop a l'any.

Gràfic 40: Freqüència d'ús dels espais públics oberts



**‘A
Barcelona
participem
en activitats
organitzades en espais
públics per d’altres
entitats’**

Extret de les preguntes
obertes

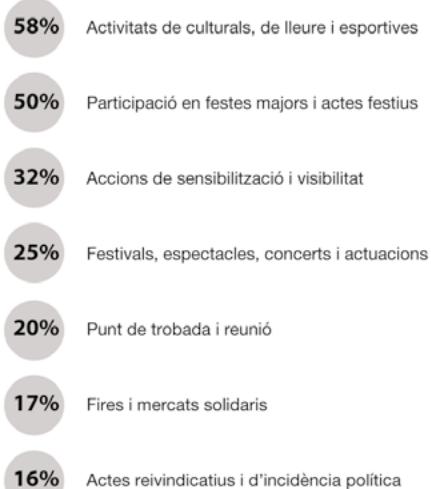
**‘Actualment,
a l’Eixample hi
manquen espais
per poder realitzar
festivals de dansa,
teatre amateur,
concerts de corals,
etc’**

Extret de les preguntes
obertes

**‘El carrer
és l’espai públic
que més utilitzem
i cal sempre l’ajuda
de tercers per fer-lo
practicable i
accessible’**

Extret de les preguntes
obertes

Esquema 5: Principals activitats que es realitzen en els espais públics oberts



Per tal de garantir la participació de tots els col·lectius, els espais oberts han de ser accessibles per a tothom. Les persones amb dificultats en la mobilitat, com ara la gent gran, les persones amb discapacitat física o les que porten cotxets de nadons, poden trobar dificultats per al desenvolupament d’activitats en els carrers i places. La percepció de les associacions és que, de forma general, (87% de les associacions) els espais públics oberts que fan servir són accessibles per a totes les persones, mentre que el 12% considera que són practicables, és a dir, que compten amb adaptacions puntuals i/o es poden fer servir amb ajuda de terceres persones i l’1% afirma que no són ni accessibles ni practicables.

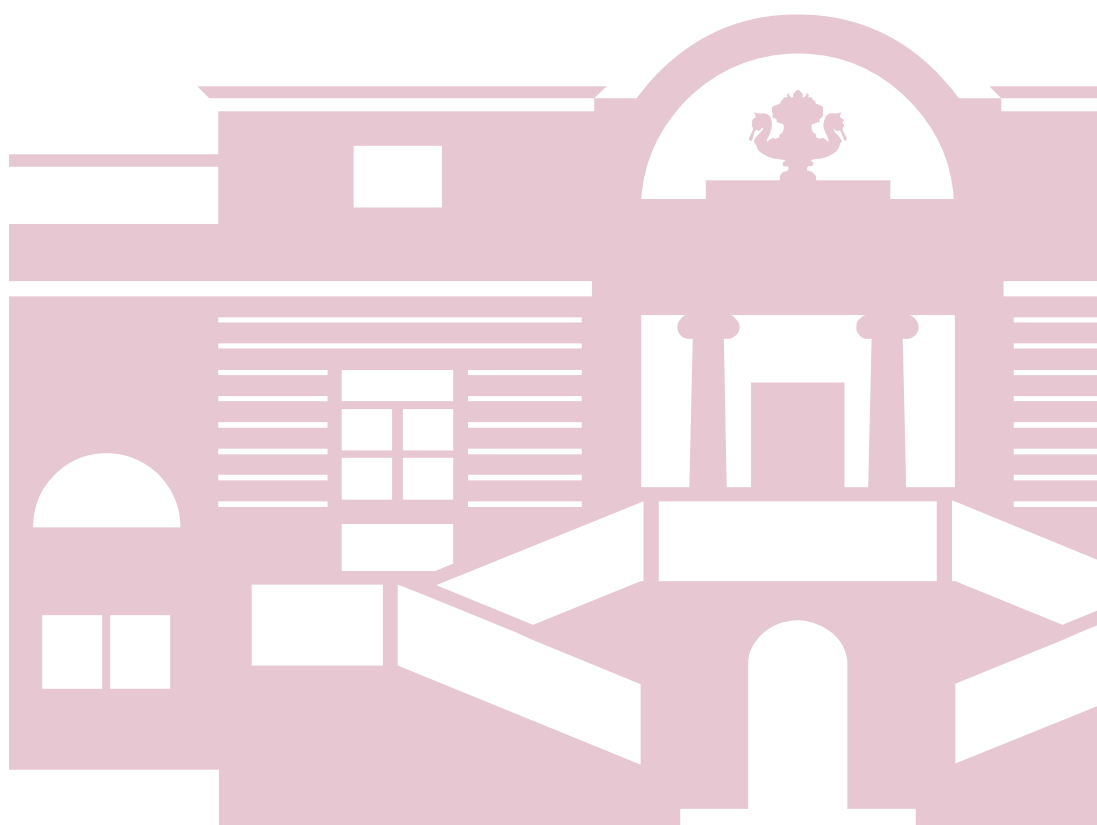


A l'hora de realitzar activitats en espais públics oberts, les entitats han de fer la corresponent demanda al consistori. El 55% de les associacions participants en el Panoràmic 2015 han realitzat aquesta sol·licitud en alguna ocasió durant el 2014. La seva valoració mitjana és d'un 6,3 sobre 10 pel que fa a l'agilitat, l'eficàcia i el desenvolupament de la gestió per part de l'Ajuntament de Barcelona.

Gràfic 41: Durant el 2014 heu tramitat la sol·licitud per a la realització d'activitats en espais públics oberts?



Reptes de futur



7.1. Prioritats per les pròpies associacions

Les associacions treballen en la millora contínua per tal de potenciar la seva capacitat transformadora. Les principals prioritats en el dia a dia sovint són comunes i es poden sintetitzar en una desena, vuit de les quals es van identificar en l'edició anterior del Panoràmic. Enguany s'ha demanat a les associacions que les ordenin en funció de la prioritats. Tanmateix, també s'ha afegit una pregunta oberta per tal de poder recollir noves qüestions.

Els resultats mostren que l'ampliació de la base social és la principal prioritats (el 29% d'associacions l'ha puntuat com la qüestió més prioritària). En segon lloc es troba la millora de les accions de comunicació i difusió. Es tracta d'un aspecte relacionat,

L'ampliació de la base social és la prioritats principal per a les associacions de Barcelona

donar-se a conèixer, explicar què es fa, com es fa i l'impacte aconseguit. Sota aquesta interpretació sembla, doncs, que l'ampliació de la base social es reforça com la qüestió prioritària, ja sigui com a fita o en el desenvolupament d'eines per aconseguir-ho.

El tercer aspecte que les associacions estableixen com a prioritari és l'assoliment dels objectius missionals, seguit de la necessitat de disposar d'espais i locals. En cinquè lloc se situa la diversificació de fonts de finançament i en el sisè la millora de la gestió interna. El setè lloc l'ocupa la millora de les relacions amb les administracions públiques i el vuitè els relleus en els òrgans de govern. Per últim, a més d'aquests temes, les associacions han expressat d'altres qüestions més minoritàries, com són la realització d'activitats formatives per als equips, la participació en espais de relació municipal, la millora de les accions d'incidència política i l'augment del finançament.

‘Major incidència social i política’

Extret de les preguntes obertes

‘Millorar la formació dels caps i responsables associatius’

Extret de les preguntes obertes

‘Ens agradaria establir relacions amb altres associacions i grups culturals’

Extret de les preguntes obertes

Esquema 6: Prioritats de les associacions en el seu dia a dia

- 1 Ampliació de la base social
- 2 Millora de la comunicació i difusió
- 3 Assoliment dels objectius missionals
- 4 Disposar de locals i espais
- 5 Diversificar les fonts de finançament
- 6 Millora de la gestió interna
- 7 Millora de les relacions amb les administracions públiques
- 8 Relleus en la junta directiva / òrgans de govern
- 9 Formació dels equips
- 10 Participació en espais de relació municipal

‘Malgrat els nostres intents per implicar a les persones sòcies en la col·laboració per la millora del desenvolupament i la promoció de l'associació [...] costa trobar aquesta participació. Sobretot en l'òrgan de govern més representatiu, com és l'assemblea’

Extret de les preguntes obertes



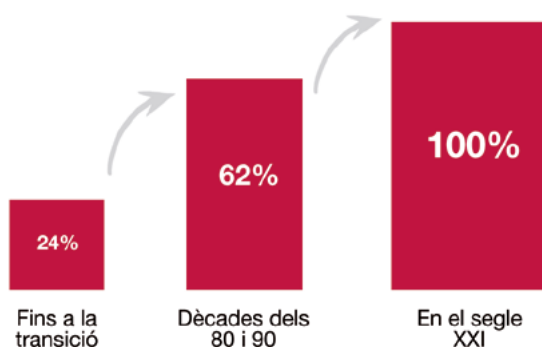
7.2. Prioritats i reptes pel conjunt del sector associatiu

De forma semblant als temes prioritaris indicats en el punt anterior, s'han sintetitzat aquells reptes pel conjunt de l'associacionisme expressats en l'edició del Panoràmic 2014. En el qüestionari d'enguany s'ha demanat que s'ordenin per grau de prioritats i s'han afegit, a més, alguns temes d'actualitat, com són la creació d'una agència de comunicació associativa i un nou model de fiscalitat. Dels resultats se n'extreu un repte clar pel futur de l'associacionisme: l'ampliació i la implicació de la base social de les associacions. És la qüestió que té una puntuació més alta i que, a més, coincideix amb la prioritat principal en el dia a dia de les associacions.

La mateixa trajectòria de l'associacionisme de la ciutat pot explicar, almenys en part, l'èmfasi per l'ampliació de la base social. El teixit associatiu ha viscut diferents fases de creixement que, de forma esquemàtica, es poden dividir en tres: el període previ a la transició, les dècades dels anys 80 i 90 i el segle XXI. Els resultats del Panoràmic 2015 indiquen que el 24% de les associacions actuals van néixer en el primer període, el 38% en el segon i l'altre 38% en el tercer. Amb això, pràcticament 4 de cada 10 associacions compten amb menys de 16 anys de trajectòria. L'anàlisi de les associacions més joves mostra algunes característiques comunes com, per exemple, el fet de tenir una base social inferior a la mitjana.

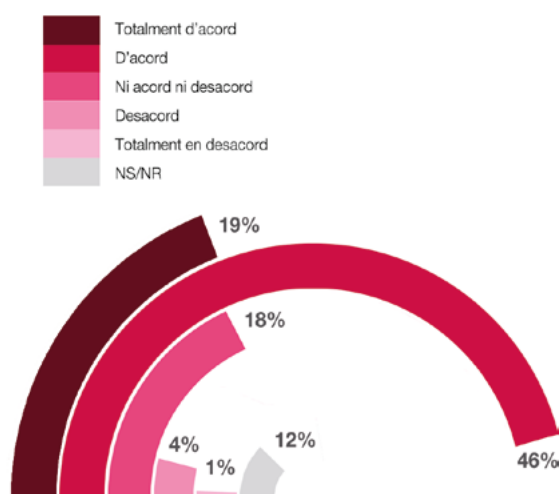
Pràcticament 4 de cada 10 associacions de la ciutat han nascut en el segle XXI

Esquema 7: Any de constitució segons els tres moments principals de l'associacionisme
Percentatge acumulat



Tornant als reptes detectats per al conjunt del sector, després de l'ampliació i la implicació de la base social, apareixen els següents aspectes: la consolidació del finançament, el treball en xarxa i la col·laboració amb diferents agents, i el reconeixement social. Es tracta de tres temes que, de forma recurrent, s'identifiquen com a elements de millora del món no lucratiu. Pel que fa al reconeixement i a la col·laboració amb d'altres agents, cal afegir la valoració que fan les associacions de la seva implicació en els espais de trobada i de participació municipal. El 65% valora positivament la seva participació en aquests espais.

Gràfic 42: Grau d'acord amb l'afirmació: "La nostra organització valora positivament la seva participació en espais de trobada i participació municipal"



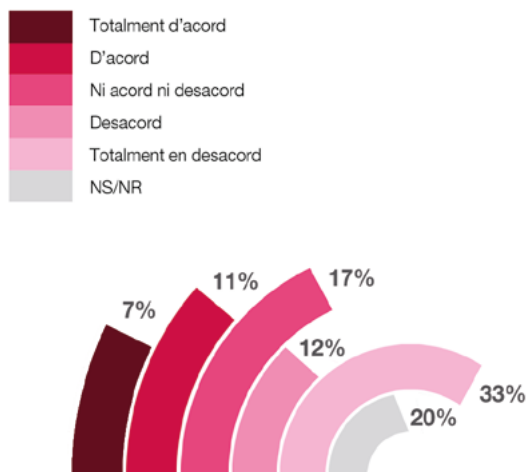
Els següents reptes prioritzats són: el desenvolupament d'un model propi de fiscalitat i la creació d'una agència de comunicació associativa i d'una agència de mecenatge. Tres reivindicacions actuals del sector associatiu.

El vuitè repte té a veure amb la millora del treball d'incidència política. Com en el cas de les primeres qüestions, es tracta d'un repte tradicionalment explicitat pel sector associatiu. Les dades del Panoràmic 2015 indiquen que, tot i la bona valoració dels espais de participació ciutadana municipals, la incidència política per influir en la presa de decisions en benefici del bé comú està perdent protagonisme per al conjunt del sector. Així, en preguntar a les associacions si s'havien realitzat accions d'incidència política amb motiu de les darreres eleccions municipals, el 45% afirmen no haver fet cap acció i el 37% no es posicionen.

"S'ha d'avaluar la utilitat i els resultats reals dels espais de participació de les associacions i ciutadans..."

Extret de les preguntes obertes

Gràfic 43: Grau d'acord amb l'afirmació: "La nostra organització ha realitzat accions d'incidència política en el marc del procés d'eleccions municipals del maig de 2015"



Els darrers dos reptes tenen a veure amb l'extensió del Codi Ètic de les Associacions a l'àmbit català i amb la modificació del reglament d'espectacles públics i activitats recreatives.

Esquema 8: Reptes del conjunt de l'associacionisme

- 1 Ampliació i implicació de la base social
- 2 Consolidar el finançament
- 3 Treball en xarxa i col·laboració amb diferents agents socials
- 4 Reconeixement social i de les administracions públiques
- 5 Desenvolupament d'un model propi de fiscalitat
- 6 Creació d'una agència de comunicació associativa
- 7 Creació d'una agència de mecenatge
- 8 Millora del treball d'incidència política
- 9 Extensió del Codi Ètic de les Associacions a l'àmbit català
- 10 Modificació del reglament d'espectacles públics i activitats recreatives

‘Caldria seguir treballant en l'enfortiment dels canals de comunicació (virtuals i habituals) per valorar la tasca social que duen a terme les entitats...’

Extret de les preguntes obertes

‘És molt complicat la implicació, perquè de moment la burocràcia associativa no atreu a ningú’

Extret de les preguntes obertes

‘Ens sembla important el coneixement entre entitats i administracions. Com més interrelació es tingui, millor per optimitzar els resultats en comú’

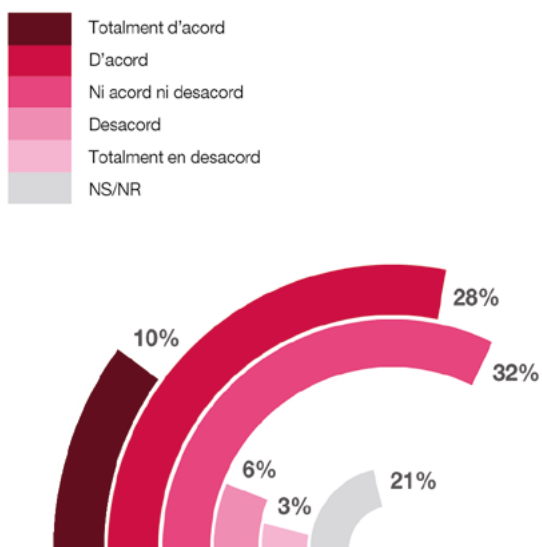
Extret de les preguntes obertes

En aquesta edició del Panoràmic també s'ha preguntat sobre la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que estipula una sèrie d'obligacions en relació a la publicació de dades econòmiques i que també afecta a les associacions. La transparència i la rendició de comptes formen part dels propis valors del món no lucratiu i, per tant, el marc legal està en sintonia amb el tarannà del sector.

Concretament s'ha preguntat si aquesta llei està contribuint a la millora de la transparència en les organitzacions de la ciutat. El 38% consideren que ha contribuït positivament, el 9% creuen que no és una aportació positiva i el 53% no es posiciona.



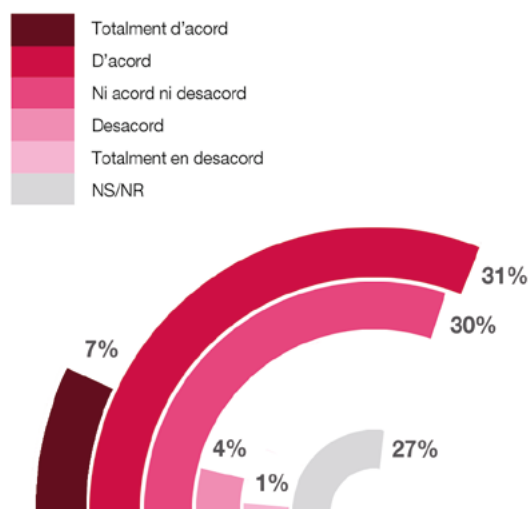
Gràfic 42: Grau d'acord amb l'afirmació: "La llei de transparència que va entrar en vigor el passat mes de desembre del 2014 està contribuint a millorar la rendició de comptes i la transparència de la nostra associació"



Un darrer aspecte a destacar d'aquesta edició del Panoràmic fa referència a la valoració de les associacions respecte el Pla de Suport a les Associacions (2015-2017) aprovat al gener de 2015 pel Consell Municipal d'Associacions de Barcelona i presentat com a mesura de govern a la Comissió de Presidència del 18 de març de 2015. Aquest pla s'orienta sobre quatre objectius, alguns d'ells relacionats amb els reptes indicats anteriorment: ampliar el coneixement sobre el teixit associatiu, treballar en la gestió dels equipaments i l'ús de l'espai públic, millorar la comunicació i la participació en els òrgans municipals, i potenciar l'eficiència en el finançament i la transparència.

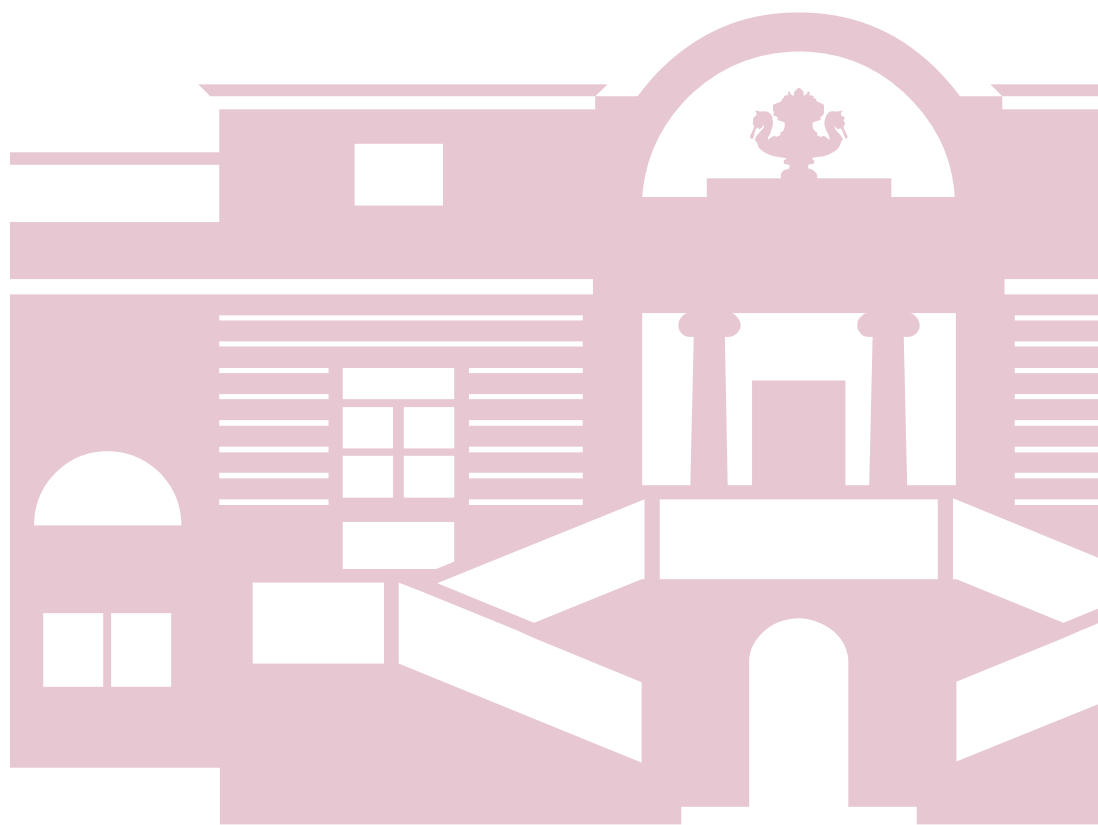
S'ha recollit l'opinió de les associacions pel que fa a aquest pla i la seva contribució per encarar els reptes de futur. En conjunt, es pot parlar de cert desconeixement, ja que el 57% de les associacions no es posicionen al respecte. Amb tot, el 38% consideren que el pla serà positiu per encarar els reptes amb més fermesa.

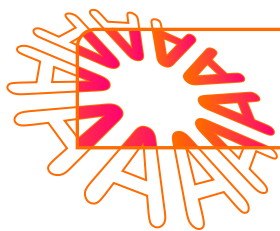
Gràfic 44: Grau d'acord amb l'afirmació: "El pla de suport desenvolupat per l'Ajuntament de Barcelona ajudarà a encarar els reptes de futur amb més fermesa"





En síntesi

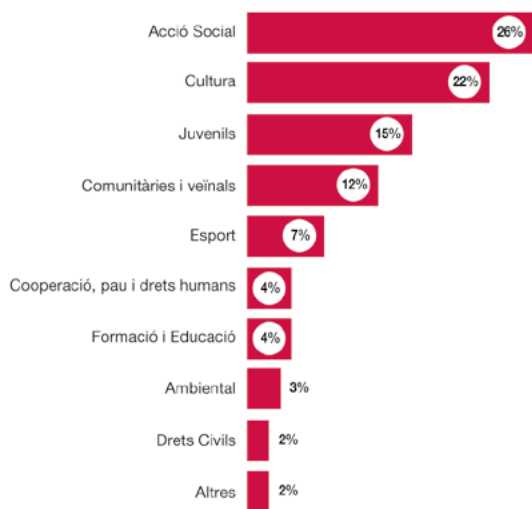




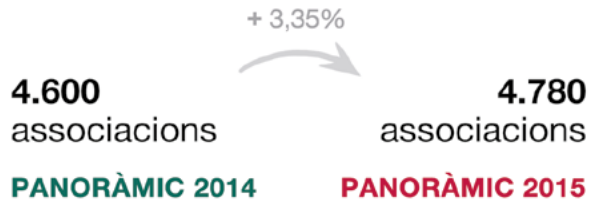
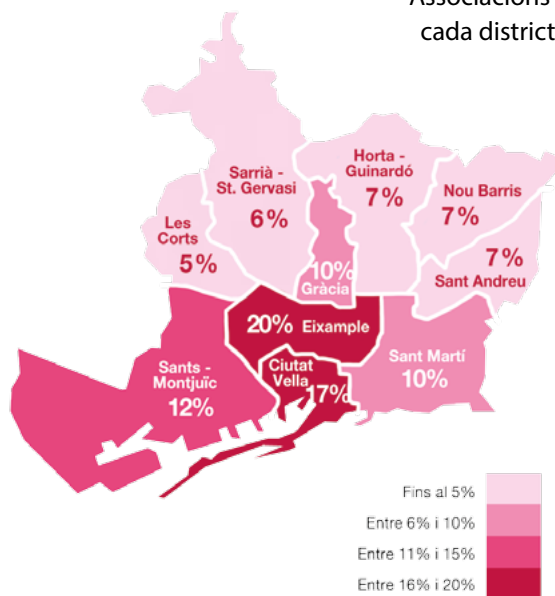
panoràmic

de les associacions de Barcelona

Àmbits d'actuació



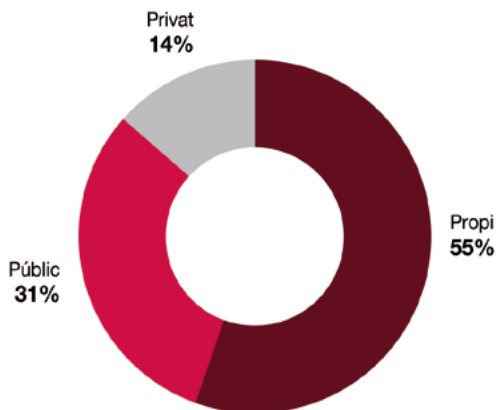
Associacions a cada districte



Equipaments públics més emprats

Casal
Escola **Centre esportiu**
Biblioteca
Auditori
Centre cívic

Procedència del finançament

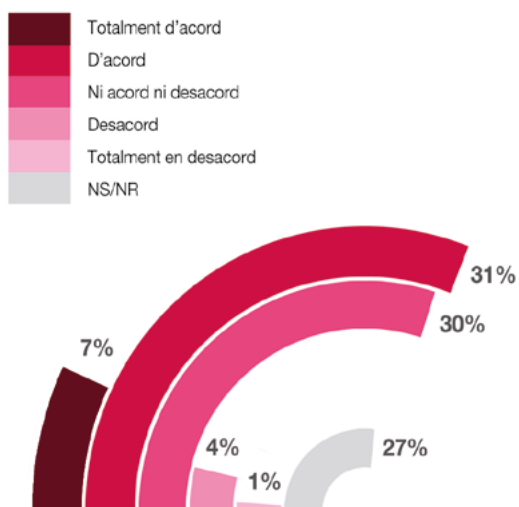


PANORÀMIC 2014 **PANORÀMIC 2015**

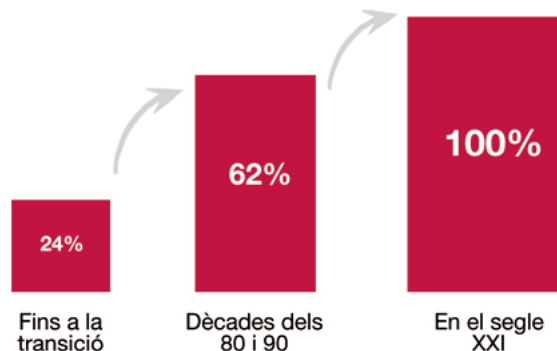


PANORÀMIC 2014 **PANORÀMIC 2015**

Grau d'acord amb l'afirmació:
 "El pla de suport desenvolupat per
 l'Ajuntament de Barcelona ajudarà a encarar els reptes
 de futur amb més fermesa"



Prop del 40% de les associacions
 han nascut en el segle XXI



Reptes de l'associacionisme
 de la ciutat

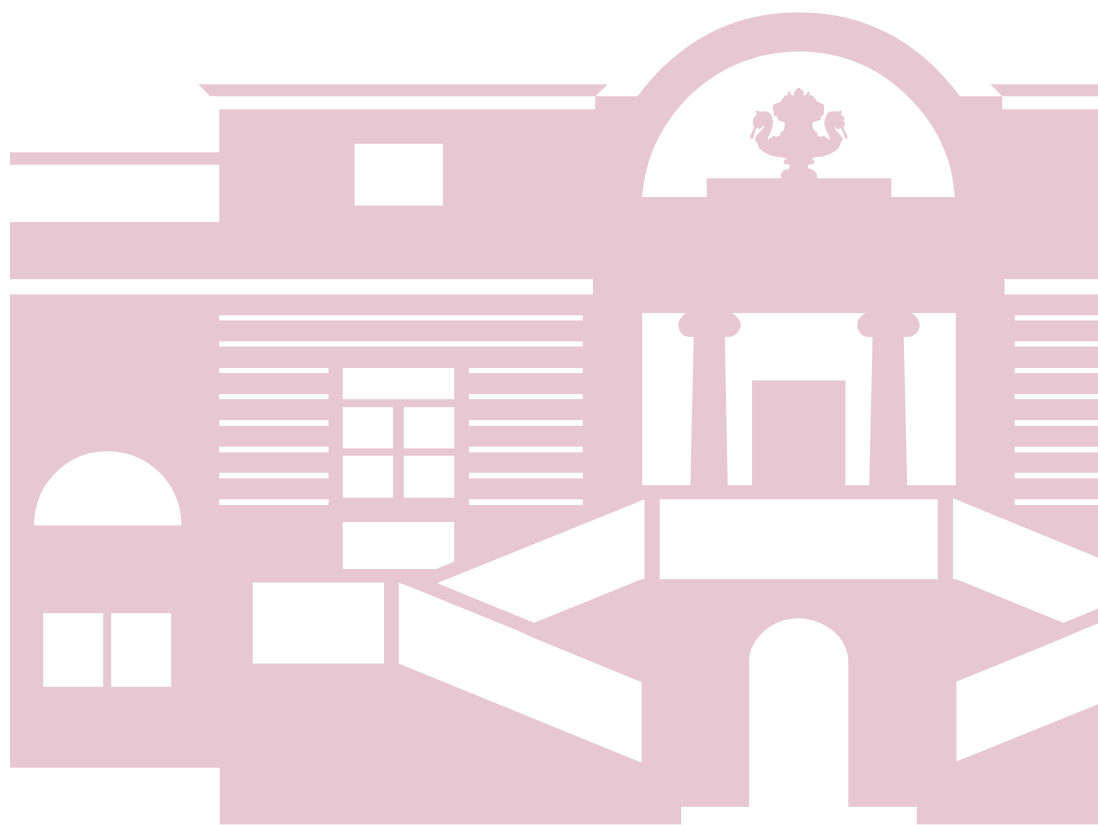
- 1 Ampliació i implicació de la base social
- 2 Consolidar el finançament
- 3 Treball en xarxa i col·laboració amb diferents agents socials
- 4 Reconeixement social i de les administracions públiques
- 5 Desenvolupament d'un model propi de fiscalitat
- 6 Creació d'una agència de comunicació associativa
- 7 Creació d'una agència de mecenatge
- 8 Millora del treball d'incidència política
- 9 Extensió del Codi Ètic de les Associacions a l'àmbit català
- 10 Modificació del reglament d'espectacles públics i activitats recreatives







Annexos



9.1. Entitats impulsores

Coordinació



consell d'associacions
de barcelona

El **Consell d'Associacions de Barcelona (CAB)** és la plataforma d'associacions de la ciutat. La seva missió és treballar per al desenvolupament de l'associacionisme i dels seus valors a Barcelona, tot construint un espai de participació, vertebració –territorial i sectorial- i d'interlocució d'organitzacions interessades en l'associacionisme. El CAB ha estat l'impulsor del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona.

Impulsat conjuntament amb:



Observatori
del Tercer Sector

L'**Observatori del Tercer Sector (OTS)** és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, independent i sense ànim de lucre, que té per objectiu aprofundir i incrementar el coneixement d'aquest sector i treballar per a la millora del funcionament de les organitzacions no lucratives. L'OTS ha realitzat estudis de referència que han contribuït a la millora del tercer sector i a donar visibilitat social.



FUNDACIÓ
FERRER i GUÀRDIA
INSTITUT D'ANÀLISI SOCIAL
I POLÍTQUES PÚBLIQUES

La **Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia** és una entitat sense afany de lucre que treballa en els àmbits de la joventut, l'educació, la participació democràtica, la ciutadania i les polítiques públiques en general. Genera coneixement des de la investigació social aplicada, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i a les entitats.



FUNDACIÓ
PERE TARRÉS

La **Fundació Pere Tarrés**, amb més de 50 anys d'existència, és una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada a la promoció de l'educació en el temps lliure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu. Amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.



Obra Social "la Caixa"

L'**Obra Social "la Caixa"** té per missió contribuir al progrés de les persones i la societat amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables, ja sigui a través de programes propis, aliances estratègiques o col·laboracions, mitjançant actuacions eficients, innovadores, avaluables i susceptibles de ser transferides a altres entitats.



9.2. Fitxa tècnica

Tipus d'estudi: quantitatiu

Àmbit: ciutat de Barcelona

Univers: organitzacions amb forma jurídica d'associació i grups informals (sense forma jurídica).

Marc: organitzacions amb forma jurídica d'associació o grups informals (sense forma jurídica) amb possibilitat de contacte.

Disseny mostral: estratificació per districtes i amb control de quotes per àmbit prioritari d'actuació.

Dimensió de la mostra: 1.145.

Districte	Mostra
Ciutat Vella	129
Eixample	150
Sants-Montjuïc	172
Les Corts	89
Sarrià-Sant Gervasi	80
Gràcia	115
Horta-Guinardó	90
Nou Barris	82
Sant Andreu	104
Sant Martí	124
Altres	10

Nivell d'error: per un nivell de confiança del 95,5% i en situació de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) l'error màxim és del $\pm 2,55\%$.

Calendari de treball de camp: de setembre a desembre de 2015.

Recollida d'informació: aplicació professional per a la recollida de respostes a través de qüestionari online amb preguntes tancades, obertes i semiobertes. També qüestionari en plantilla de documents i qüestionari breu.

Tractament de les dades: depuració de dades, càlcul i recodificació de variables.

Anàlisi: estadística descriptiva -amb remostreig per bootstrap-, estadística no paramètrica i tècniques de mostreig.

Dades de referència: l'any de referència és el 2014 donat que és el darrer any tancat en el moment d'iniciar el treball de camp.



9.3. Organització

El Panoràmic de les Associacions de Barcelona es desenvolupa des del treball compartit entre diferents associacions i institucions, coordinat per un Equip Tècnic, format per persones del territori que s'encarreguen de fer possible el procés participatiu des de la proximitat.

A més, compta amb dos òrgans, el Comitè Executiu, encarregat de la supervisió del projecte i de la seva visió estratègica, i la Comissió Tècnica, encarregada de dur a terme el projecte i prendre les decisions operatives. La composició dels diferents òrgans i equips en l'edició del 2015 es detalla a continuació.

Comitè Executiu

Alfons Tiñena i Miquel Aragón – Consell d'Associacions de Barcelona (CAB)
Joaquim Sabater i Pau Vidal – Observatori del Tercer Sector (OTS)
Sílvia Luque – Fundació Ferrer i Guàrdia (FFG)
Rafael Ruiz de Gauna – Fundació Pere Tarrés (FPT)
Miquel Vilagut – Obra Social “la Caixa”

Comissió Tècnica

Miquel Aragón, Ramon Torra i Carles Viñas – (CAB) / Torre Jussana
Pau Vidal i Montse Fernández – (OTS)
Hungria Panadero – (FFG)
Marina Aguilar – (FPT)

Equip de treball de camp

Miquel Aragón, Ramon Torra, Conxita Mensa i Isabel Chacón – (CAB)
Pau Vidal, Montse Fernández, Blanca Cegarra, Laura Chipre i Rut Garcia – (OTS)
Hungria Panadero i Josep Mañé – (FFG)
Marina Aguilar i Albert Fornies – (FPT)
Alessandra Giovaninetti i Cristina Miquel – Taula d'entitats de Sarrià
Eulàlia Tubau – Fundació Tot Raval
Joan Sonet – Voluntaris 2000
Jony García – Can Masdeu
Josan Minguela – Coordinadora d'Entitats del Poblenou
Laura Obis – L'Harmonia
Manel Zamorano – Plataforma Infantil i Juvenil de les Corts
Marta Hernández – Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)
Marta Soldevila – Consell de la Joventut d'Horta-Guinardó (CJD7)
Sara Solanes – Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta



9.4. Fonts consultades

Ajuntament de Barcelona (2015). "Pla de Suport a les Associacions (2015-2017)". Recuperat de: http://www.cmab.cat/web/files/document_811429371099.pdf

Corts, S.; Montaña, O.; Torra, R. (2012). "*2n Congrés d'Associacions de Barcelona. Memòria 2010-2011*". Barcelona: Consell d'Associacions de Barcelona.

Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Padró Municipal d'habitants de Barcelona a 30 de juny 2014. Recuperat de: <http://www.bcn.cat/estadistica/catala/index.htm>

Fernández, M.; Vidal, P. (2015). "*Panoràmic de les Associacions de Barcelona 2014. Fotografia d'un compromís amb la ciutat*". Dossier Barcelona Associacions. 2a època – núm1. Barcelona: Torre Jussana

Llei 17/2012 de Presupuestos Generales del Estados para el año 2013. BOE 312, Sec 1, P 88156. Recuperat de: <http://www.boe.es/boe/dias/2012/12/28/pdfs/BOE-A-2012-15651.pdf>

Llei 25/2015 del 30 de juliol, del voluntariat i del foment de l'associacionisme. DOGC 6930 del 7/8/2015. Recuperat de: <http://portaldogc.gencat.cat/utillsEA-DOP/PDF/6930/1438814.pdf>

Institut Barcelona Esports. Dades sobre associacions esportives. Recuperat de: <http://esports.bcn.cat/ca/programes-esportius/esports-i-clubs>

Murray, R.; Larry, J. (2005). "*Estadística*". 3a edició. Mèxic DF: Mc Grau-Hill / Schaum

Torregrossa, M.D. (2013). "*Régimen fiscal de las entidades no lucrativas*". Recuperat de: http://www.ens.cat/sites/default/files/regimen_fiscal_de_las_entidades_no_lucrativas.pdf

Trullén, J. (dir). "*Enquesta 2011 Condicions de Vida i Hàbits de la Població Catalana. Resultats Sintètics Barcelona: ciutat, àrea metropolitana, regió metropolitana i província*". Barcelona: IERMB, Àrea Metropolitana de Barcelona i Diputació de Barcelona

Vidal, P.; Fernández, M. (2013). "*Anuari 2013 del Tercer Sector Social de Catalunya. Document de síntesi*". Barcelona: Taula d'entitats del Tercer Sector Social i Observatori del Tercer Sector



Agraïments

Gràcies a totes les associacions participants per fer possible aquesta recerca i col·laborar, així, en l'enfortiment de l'associacionisme de la ciutat. Gràcies, també, a totes les federacions implicades per donar empenta a la recollida de respostes i per les aportacions en el disseny del qüestionari.

El Panoràmic no hagués estat possible sense la dedicació de tot l'equip, així com sense el recolzament de les institucions i administracions públiques que han donat suport a la recerca.



**Conegueu tots els serveis
i la formació que Torre Jussana
ofereix a les entitats de BCN a
bcn.cat/tjussana**



TORR
EJUS
SANA

CENTRE DE SERVEIS A LES
ASSOCIACIONS

Avinguda Cardenal Vidal i Barraquer 30
08035 Barcelona
Tel.: 93 256 41 18
tjussana@bcn.cat
bcn.cat/tjussana
twitter.com/tjussana
facebook.com/torrejussana



TORR
EJUS
SANA

CENTRE DE SERVEIS A LES
ASSOCIACIONS

Cogestionat amb:



consell d'associacions
de barcelona



Ajuntament
de Barcelona